

DARBININKAS

XLVIII-NR. 18.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS FRIDAY, KOVAS - MARCH 8, 1963

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

GRĒSMĒ, AKCIJA AR LAUKIMAS?

Kad sovietų bazė Kuboje pavojinga — sutaria; tačiau nesutaria ar laukti, ar veikti . . . ir kaip veikti

Vargiai kitas klausimas toks populiarus spaudoje kaip Kubos. Kitaip ir būti negali, kada Sovietų bazė tik už 90 mylių nuo Amerikos. Bet pavojingė nei Amerikos bazės Skotijoje ar Ispanijoje, nes tai agresinė bazė. Ji nėra skirta Kubai apginti, bet iš Kubos daryti komunistiniam šuoliam į kitus lotynų Amerikos kraštus. Bazė pavojinga, ir niekas to negiginėja.

Pavojų labiausiai pabrėžė ir konkretizavo CIA direktorius John A. McCone. Pavojaus reikšmę pratęsė kolumnistas Henry J. Taylor (Boston Record American), įspėdamas, kad

rusai turi galingą radijo stotį transliacijom į lotynų Ameriką, o turi taip pat perdavimo stotis Brazilijoje su prezidento Goulart žinia ir sutikimu, turi Paragvajuje ir Ecuadoro kalnuose. Nurodo labiausiai į Brazilijos reikšmę. Esą tas plotas, didesnis už Jungtines Valstybes (be Aliaskos), yra tiesioginis Chruščiovo taikynys iš Kubos bazės. Jeigu Braziliją nuves Goulart į komunistinį bloką, teks atsiseikinti ir su kitais lotynų kraštais. Kaip į tą niekono negiginėjimą pavojų reaguoja? Ar siūlo ma

Akcija ar laukimas?

Life žurnalo vertinimu, lotynų Amerikos kraštai, kurie įeina į Amerikos Valstybių Organizaciją, jau kitaip žiūrėti nei prieš metus. Dabar jų reikalavimas imtis akcijos Castrui pašalinti pralenkia Ameriką. Guatemala, Venezuela, Costa Ricos, Peru atstovai aiškina, kad rusai būtų pašalinti iš Kubos.

Amerikos vyriausybė turi argumentų kitaip žiūrėti ir laukti. Life tvirtinimu, prezidentas pasitiki Chruščiovo pažadu iki kovo 15 atitraukti "keis tūkstančius". Dėl to jis akciją ir atideda. Jis ragina ir kritikus nestumti laivo ant uolos, arba, kaip Stevensonas aiškina, nesunkinti Chruščioviui trauktis atgal. Tokia politika ne visiem patinka, ir Life tiesiai kerta: o kam mum rūpin-tis Chruščiovo prestižu! Life reikalauja ne karo, bet kitom priemonėm padaryti Chruščioviui buvimą Kuboje per brangų. Konkrečiai: Amerika jau uždraudė savo laivam gaben-ti į Kubą strategines gėrybes; Amerika taip pat neduoda savo prekių svetimiems laivam, kurie prekiauja su Kuba. Bet to, sako Life, dar neužtenka. Amerika turėtų sustiprinti karantiną, uždraudama įplaukti į Amerikos uostas laivam, kurie prekiauja su Kuba. Toliau — atnaujinti karantiną laivam, kurie gabena ginklus į Kubą. Dar naujas žingsnis — karantiną įvesti ir sovietiniam laivam, gabenantiem naftą. Primes valstybės sekr. Rusk žodžių, kad Sovietų buvimas Kuboje negali būti priimtinas, Life sako: nuo žodžių reikia eiti prie darbų.

Gal tai tik opozicijos kova?

Newsweek pažymėjo taip pat kad vyriausybė laukia kovo 15 dienos, iki kuriuos Sovietai pažadėjo kariuomenės išsivežti "keis tūkstančius". Tačiau laikraštis taip pat pažymėjo, kad visuomenėje esą mažiau nerimo dėl Kubos ir daugiau pasitikėjimo vyriausybe, nei tai buvo 1962 spalio mėn. Esą opinijos tyrimas rodo, kad tik 20 proc. pasisakė už "ginklo jėgos pavartojimą Castrui nuvers-ti. Tai 4 proc. mažiau nei 1962 spalio mėn, o N.Y. Times tirta opinija rado, ką vyriausybės kritika už neveiklumą Kubos klausimu reiškia daugiausia opozicijos kaip priemonė vyriausybei diskredituoti.

Tokis aiškinimas gali turėti pagrindo; kaip lygiai ir aiškinimas, kad vyriausybė stengėsi kai ką nutylėti nuo tos opozicijos ir visuomenės. Siose pastangose išskirti aiškėn ir pastangose nutylėti ir atsirado faktai, kad pvz. tik dabar paaiškėjo, jog invazijos į Kubą metu žuvo keturi Amerikos lakūnai; jog informacijom apie Sovietų raketinę bazę Kuboje ilgai niekas nenorėjo tikėti, ir pirmieji, kas sukėlė alarmą, buvo spauda.

Prelatas J. Končius

KAN. JUOZAS KONČIUS, Balso pirmininkas, popiež. Jono XXIII pakeltas į prelatus.

Prekės iš komunistinių kraštų

Columbus, Ohio, nutarė, kad krautuvės, kurios nori prekiauti gaminiams iš komunistinių kraštų, turi gauti specialų leidimą už 100 dol. Be to, perduotuveje turi būti stambus įrašas, kad tai prekės iš komunistinių kraštų.

— Ohio, Pensylvanija, vakarų Virginija, Indiana kovo 6 buvo ištiktos sniego ir lytaus, ir nuo kilusių potvynių 14 žmonių žuvo, tūkstančiai evakuoti, nuostoliai milijoniniai.

— Gub. Rockefelleris atsiskė nuo mokesčių pakėlimo automobiliam

LIVINGSTONE MERCHANT

Amerika ir Vokietija

Amerikos diplomatas Merchant kovo 6 Bonnoje tarėsi dėl Vokietijos dalyvavimo Polaris raketų programoje. Tuo pat metu Nato vyriausio vad. gen. Lemnitzer buvo nuykęs pas kanclerį Adenauerį.

— Vokietijos CDU frakcija įgaliojo savo pirmininką Brentano parinkti kandidatą Adenauerio vietai ir dėl to kandidato susitarti su grupėm. Adenaueris pasitraukė rudenį.

— Berlyne, vakariniame, kovo 5 buvo pakišta bomba Sovietų turistai.

— Sovietuose kovo 3 buvo "rinkimai" Paskelbė, kaip paprastai, kad rinkimuose dalyvavo 99.94 proc.

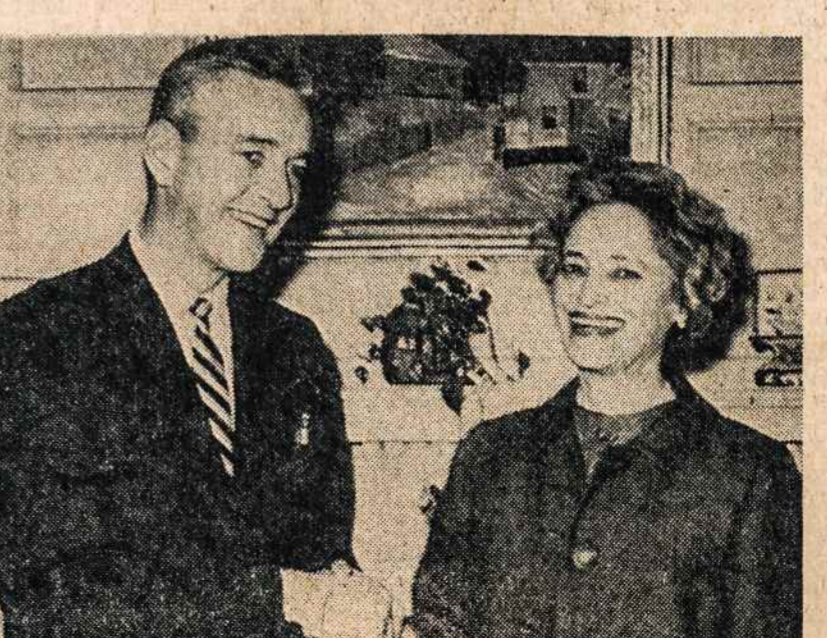
Stalino dešimties metų mirties sukakties Sovietuose nepaminėjo nei auda nei radijas.

— Italijoje nuo kovo 6 įsigaliojo įstatymas, kuriuo leidžiama moterim būti ministrais, teisėjais, atstovais ir kitais aukštaisiais pareigūnais.

— Ghanų teroras tiek stiprus, kad prezidentas Nkrumah atšaukė šeštas nepriklausomybės minėjimo iškilmes.

— Kuba kovo 5 skundė Ameriką J. Tautom, esą Amerika rengia agresiją prieš Kubą, ir tai gresia pasaulinis karas. Tačiau Kuba pasiskubino pareikšti, kad ji sutinka derėtis. Atrodo, kad tai Maskvos patartas triukas išgauti iš Amerikos pažadą, kad ji Kubos nepuls.

— Kuba 1963 jau gavo didelius transportus ginklų iš Sovietų Sąjungos ir Čekoslovakijos, maisto ir kitų gaminių iš kitų sovietinio bloko kraštų.

TAIKA IR DARBAS: unijos pirmininkas Powers ir N.Y. Post laikraščio leidėja Mrs. Schiff, kai nutraukė streiką ir laikraštį vėl leidžia.

Amerika turi ūkiniu interesu Europoje. kalavimus Amerikai, o Anglija mėgina

Viščiukai tik viena rūpima Amerikos eksporto rūšis. Kita — kviečiai ir iš viso javai. Ligi šiol viso Amerikos eksporto į Europą 30 proc. yra maisto gaminiai. Amerika siekia, kad ta Europos rinka būtų jos eksportui atvira. Bet yra pavojaus, ji gali susiaurėti.

Ch. Science Monitor korespondentas iš Londono kaip tik rašė, kad Europos rinka dabar reikalinga mažiau javų, mažiau pieno, mažiau jautienos ar veršienos importo, nes pati Europa padidinus tų dalykų gamybą. Javų 1962 buvo 11 mil. tonų daugiau nei 1961. Pieno produktų gamyba taip pat padidėjus. Iš kitos pusės padidėjo europiečių pajamos, padidėjo ir

suvartojimas, ypačiai sviesto, paukštienos. Tačiau bendra išvada: gamyba padidėjus daugiau nei suvartojimas.

Amerika laiko didžiausia savo eksportui rinka vakarų Vokietiją. Tačiau jos importas gali priklausyti dar nuo muitų, kuriuos gali nuo pavasario nustatyti Europos ūkinė bendruomenė. Reikiama nuogastavimas, kad jeigu protekciniai muitai bus pakelti, tai Amerikos grūdų eksportas gali sumažėti 30 proc. O muitų pavojus juo labiau gresia, kada santykiai tarp Amerikos ir Prancūzijos yra pašliję.

Ūkiniai santykiai apie kuriuos kalbėjosi Hallsteinas Baltuosiuose Rūmuose ir žemės

Europa tai žino ir kelia politinius reisprogdint nesekmės kaltininką deGaulle

ūkio departamente, turi nemažesnės reikšmės kaip diplomato Merchant Paryžiuje, Romoje ir kt. su didele kantrybe vedamos derybos dėl Europos apsaugos Polaris raketų programa.

Anglai pasijuto JAV-bių stumdomi

De Gaulle vienintelis iš atsakingų valstybės vadų, kuris viešai pasipriešino Amerikos politikai Europoje. Bet ir Anglijoje prabilo kritikos balsai. Spauda plačiai kartojo buvusio užsienių reikalų ministerio Selwyn Lloyd priekaištus amerikiečių žurnale S.E. Post.

Priekaištavo Amerikai, kad Skybolt sustabdymu amerikiečiai sukliudę nuosavą Anglijos atominę ginklą; kad veikė prieš Anglijos interesus Persijoje, Egipte, viduriniuose rytuose, Azijoje ir Afrikoje; kad apsėsti kolonializmo naikinimo idėjos, nežiūrėjo, ar kraštai yra ūkiškai ir intelektualiai paruošti nepriklausomam gyvenimui. Tai tik susilpninę Vakarų pozicijas, ypačiai Afrikoje.

Kai kuriems Amerikos sąjungininkam tiesiog pakyrė, kad "jie yra stumdomi"...

SELWYN LLOYD

SPAUDOS KONFERENCIJOJE

PREZIDENTAS nepatenkintas dėl perlėto sovietų kariuomenės atitraukimo

Prezidentas Kennedy kovo 6 spaudos konferencijoje pareiškė nesą patenkintas per lėto sovietų kariuomenės atitraukimu iš Kubos. Kuba pasilieka aktuali problema. Santykiuose su Kubos vyriausybe pagerėjimo nematyti, kol ji yra komunizmo platinimo židinys. Blokados naftai nenumatoma, nes tai reikštų karo padėtį.

AMERIKA nori baigti savo pokarinio laiko politiką su Europos sąjungininkais

Vakarų Europoje opinijos tikrinimas rodo, kad ten esanti labai išplitusi nuomonė, jog Amerika neturinti vaidinti Europos "didžiojo brolio" rolę; Amerika neturinti monopolizuoti politikos, lemiančios Europos likimą, nei viena spręsti, kaip Europa turi gintis.

Tokia nuomonė prisidėjusi, kad Amerikos vyriausybė perkratytų savo santykius su Europa. Pasak Chr. Sc. Monitor, Washingtonas pasiryžęs sutikti, kad "pokario laikotarpis" baigėsi ir Amerikos dominavimas vakarų Europos scenoje

taip pat turi baigtis. Tai reikštų, kad Washingtonas pasiryžęs derintis prie naujai susidariusios padėties — ekonomiškai labai išaugusios Europos.

Kuo praktiškai turi pasikeisti ta politika, tuo tarpu prabyla tik atskiri laikraštiniųkai.

ANGLIJA siekia sprogdinti de Gaulle

Anglijos BBC televizija kovo 4 davė pasikalbėjimą su Georges Bidault, buvusiu Prancūzijos min. pirmininku, dabar politinio pogrindžio, veikiančio prieš de Gaulle, pirmininku, kuriam suimti Prancūzų vyriausybė yra davusi įsakymą. Bidault pasisakė prieš de Gaulle diktatūrą, su kuria visom priemonėm bus kovojama ir rengiamas perversmas.

Dėl Bidault buvimo Anglijoje kilo aštrūs ginčai

LOTYNŲ AMERIKOJE:

— Cilė jau dabar rengiasi rinkimam, kurie bus 1964 rugsėjo mėn. Socialistai ir komunistai susiblokavo dėl bendro kandidato ir paskelbė savo programą — nacionalizuoti vario kasyklas, kurios veikia amerikiečių kapitalu ir sudaro 60 proc. viso eksporto; užsienio politikoj neutralumas, kaip Nasserio.

— Argentinoje, kuri yra antroji savo didumu lotynų valstybė turės rinkimus birželio 23. Nors peronistų partija uždrausta, bet nuogastaujama, kad ji gali laimėti. Krašte didelis ūkinis pakrikimas, per metus pezož vertė nukrito 60 proc.

PROF. W. HALLSTEINAS

PREZIDENTAS nepatenkintas dėl perlėto sovietų kariuomenės atitraukimo

Prezidentas Kennedy kovo 6 spaudos konferencijoje pareiškė nesą patenkintas per lėto sovietų kariuomenės atitraukimu iš Kubos. Kuba pasilieka aktuali problema. Santykiuose su Kubos vyriausybe pagerėjimo nematyti, kol ji yra komunizmo platinimo židinys. Blokados naftai nenumatoma, nes tai reikštų karo padėtį.

— Invazijos į Kubą metu žuvo keturi Amerikos lakūnai, tarnavę "savo kraštui" kaip "savanoriai". (Spauda ir NBC televizija paskelbė, kad tai buvo CIA bendradarbiai. Anksčiau buvo skelbiama, kad jie žuvę transporto lėktuvo avarijoje). Prezidentas aiškino, kad anksčiau skelbti apie jų žuvimo smulkesnis nebuvo naujau- dinga kovos su komunizmu reikalui.

— Prezidentas pasisakė griež-

SAJUNGININKAI. Tokios pagalbos susilaukė Kennedy ir Chruščiovas, kurie traukia šaltojo karo virvę.

LIETUVOS atstovas J. Kajeckas, Miss Peggy Rusk, Mrs. Dean Rusk, Valstybės sekretoriaus žmona, Asta Vitėnaitė, Pranutė Laučkaitė.

Lietuvos pasiuntinybės žinios

JAV Prezidento John F. Kennedy priėmimo Baltuose Rūmuose vasario 21 dalyvavo Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas su žmona.

Lietuvos atstovo J. Kajecko kalba pasakyta angliškai Vasario 16 proga Hollywood Roosevelt viešbutyje Los Angeles, Atstovų Rūmų pirmininko, John W. McCormack įtraukta į "Congressional Record" vasario 25 JAV Kongrese vasario 16 minint Lietuvos atstovas J. Kajeckas asmeniškai pareiškė padėką Atstovų Rūmų pirmininkui John W. McCormack, ir kongresmanui Daniel Flood.

Amerikos Balsas Lietuvos atstovo J. Kajecko lietuviškai pasakytą kalbą Los Angeles perdavė į Lietuvą.

Venezuelos prezidento Betancourt vizito Washington metu surengtam priėmimo vasario 20 Venezuelos ambasadoje dalyvavo ir Lietuvos atstovas J. Kajeckas su žmona.

Etiopijos ambasadoriaus priėmimo, surengtame vasario 26 Etiopijos kabineto nario Washington atsilankymo proga dalyvavo Lietuvos atstovas J. Kajeckas ir ponis O. Kajeckienė.

Raudonojo Kryžiaus šimtmečio proga jo steigėjams pagerbti kovo 1 suruoštuose priešpiečiuose dalyvavo Lietuvos atstovas J. Kajeckas su žmona. Washington, 1963 III.2

SENATORIAI SCOTT IR McINTYRE STOJA Į LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ

Los Angeles, Calif. — Senatorius Thomas J. McIntyre (D.—N.H.) ir senatorius Hugh Scott (R.—Penn.) prisijungė prie senatoriaus Thomas H. Kuchel (R.—Calif.) rezoliucijos S. Con. Res. 15 pasirašydami visi trys kaip tos rezoliucijos autoriai. Tuo reikalu į senatorių McIntyre ir senatorių Scott buvo kreipėsi Rezoliucijoms Remti Komiteto nariai iš New Hampshire ir Pensilvanijos valstybių.

Demokratas senatorius Tom McIntyre rašo vienam Rezoliucijoms Remti Komiteto nariui: "...šios rezoliucijos įnešimas

sutampa su Lietuvos daugiau kaip 700 metų kovos už laisvės sukaktimi... JAV prezidentas, JAV Senatas ir visos tautos laisvajame pasaulyje turėtų skirti visą dėmesį Lietuvos bylai. Sovietų karinės jė-

gos turėtų būti atitrauktos iš Lietuvos; ir Jungtinės Tautos turėtų prarasti Lietuvoje laisvės rinkimus... Aš tikiu, kad Pabaltijo tautų aspiracijos bus patenkintos atitinkama Jungtinių Tautų akcija."

Visi trys legislatoriai yra užsipelnę tikrai didžios visų geros valios lietuvių pagarbos ir padėkos. Parašykime jiems po trumpą padėkos laiškučių už S. Con. Res. 15 rezoliucijos į JAV-bių Senatą įnešimą. IT.

WASHINGTONE Lietuvos atstovybės priėmimo Vasario 16 Lietuvos atstovas J. Kajeckas, O. Kajeckienė, Mrs. Horace E. Henderson ir jos vyras Horace E. Henderson iš Laisvos Europos Komiteto.

AMERIKOS ŪKIS Į GERĄ PUSĖ AR Į BLOGĄ?

Prezidentas Kennedy vasario 25 įspėjo, kad gali ateiti ūkinė stingtis, jei nebus sumažinti mokesčiai. Kad to išvengtų, prezidentas pasiryžęs atjungti mokesčių mažinimą nuo mokesčių įstatymo keitimo, kuris sutinka didesnių kliūčių Kongrese.

Pats ūkinis gyvenimas dabartiniu metu nerodo nei kilimo nei stingties. Pvz. Fordas ir Chrysler kai kuriuos savo fabrikus uždarė, Studebaker dirba tris dienas per savaitę. Bet General Motors dirba su antvalandžiais. — Plieno gamyba vasario 23 pasiekė aukščiausią laipsnį nuo 1962 balandžio. — Gamyba sausio mėn. truputį sumažėjus. Darbo valandų vidurkis iš 40.3 gruodyje nuslinko į 40.2 sausyje.

KONGRESAS IR BALTIEJI RŪMAI

Kongrese ne visi vyriausybės projektai randa pritarimo. Spėjama, užklius ilgiau medicininė parama vyresniojo amžiaus asmenim, parama mokykloms, išskyrus paramą kolegijom; užsienių parama bus apkarpyta; viešiesiems darbams sumos gali būti net padidintos. Taip pat pietiečiai nepalankūs prezidento vasario 28 pateiktam civilinių teisių įstatymui, kuriuo aiškiau apsaugojamos negrų balsavimo teisės.

Ką galvoja angliai?

Anglų Times smerkia Amerikos nusistatymą nesutikti su Maskvos siūlomais 2-3 kontrolės sykiams.

WAGNER THEATER

110, Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood, tel. VA 1-2613. Kasa atidara: Penktadienis 6 val. p.p. Šeštadienis iki filmos pabaigos. Trečiadienis — 12 val. dienos. Penktadienį, kovo 8 d. — iki Trečiadienio, kovo 13 d., 1963. Linkms muzikaline filma "DORT IN DER WACHAU" Vaidina: G. Locker, W. A. Retty, R. Carl, L. Ledl, B. Gobert, K. Alder ir kt. Priešinė filma: "Der Fischer vom Heiligensee" Tr naujaisiu Vokietijos savait. apžvalga

MASKVOS CENTRALIZUOTA KONTROLĖ STIPRinama IR PLEČIAMA

Laikui bėgant keičiasi ne tik bendroji tarptautinė padėtis, bet vyksta pakitimai ir komunistinės imperijos viduje. Tuos reikšinius išsivija turi sekti ir teisingai interpretuoti, kad ir savo pastangas kreipti reikiama linkme.

New Yorko krikščionys demokratai tuo tikslu surengė studijų seminarą vasario 23 Apreiškimo parapijos mokykloje Brooklyne, kur pagrindinius pranešimus apie pastarųjų metų struktūrinius pasikeitimus Sov. Sąjungoje ir okup. Lietuvoje padarė dr. D. Krivickas ir ekon. J. Audėnas. Pranešimai buvo tikrai studijiniai — objektyvi analizė padėtis, apie kurią ne visada įmanoma gauti žinių iš pirmųjų šaltinių, nes nuo 1958 m. oficialių ten leidžiamų įstatymų tekstų nebegaunama.

Pagal pačių komunistų interpretaciją, sovietinė santvarka po Stalino mirties iš proletariato diktatūros, paremtos smurto, kuri, išnykus buržuazinėm

klasėm, netekusi parindo, bandoma pereiti į "visaliaudinės" valstybės santvarką. Toji kaita išreiškiama atitinkamu teisinės santvarkos pakeitimu.

Aukšč. Tarybos reikšmė palaipsniui didinama. Prieš priimančius įstatymus, kurių anksčiau per metus būdavo priimama tik keletas, o dabar kelis kartus daugiau, įvestas jų diskutavimas. Nuo 1957 m. biudžetas priimamas prieš jo vykdymo pradžią, o ne metams įpusėjus. Prie tarybos yra sudarytos komisijos įstatymų vykdymo kontrolei ir naujų paruošimui. Iš kelių dešimčių sąjunginių ministerijų palikta tik penkios. Tačiau paliktas vad. demokratinio centralizmo principas, pagal kurį aukštesnis organas gali naikinti žemesniojo nutarimus, taigi savivaldybės nėra.

Pernai sudaryta komisija konstitucijai keisti. 1961 m. įvesti nauji kodeksai, kurie jau paruošti, nusižūrint į kaikiuriuos Vakarų teisės principus.

Pabrėžiama įstatymo vykdymo pirmenybė prieš tikslingumą "Respublikoms" pavesta civilinė, darbo ir baudžiamoji įstatimdavystė, paliekant bendrųjų teisės principų nustatymą Sąjungos kompetencijai. Ir toliau lieka teisiųjų normų gradacijos trūkumas, nes konstitucija nėra aukščiausias įstatymas.

Pakeitimai, liečią kalbų dėstymą mokyklose, po nemažų ginčų nustatė principą, kad tėvai nusprendžia vietines kalbas — šalia privalomų rusų ir svetimosios, — mokymo klausimą. Taigi rusų mokyklose Lietuvoje lietuvių kalba nėra privaloma.

1957 m. įsteigtos vietinės ūkio tarybos. Pabaltė sudaro vieną iš septyniolikos ūkio rajonų. Praeitais metais vėl įsteigta sąjunginė ūkio taryba ir centralizuotas kolchozų ir sovchozų valdymas, kontrolę pavedant partijai ir komsomolui. Sovchozų skaičius didinama. Dėl visuotinio ūkio įstatymų nepaisymo įvesta žiaurios bausmės ir partijos narių

vykdoma asmeninė priežiūra. Jei valstybės aparato decentralizacija kiek įgyvendinta, tai partijos centralizuota kontrolė iš Maskvos stiprinama ir plečiama. Jos įsakymai ir nutarimai privalomi valdžios organams.

Tikroji kaitos prasmė išryškėja turint galvoje, kad sovietinė valstybė, išgyvenusi revoliucinį periodą, rengiasi ekspansijai. Per kom. partijos centralizuotą hierarchiją praktiškai vykdomas rusiškasis imperializmas. Tačiau nežūrint varžtų, fermentacija yra prasidėjusi, kuri tapo galima, atsiskaidant ir leidus diskutuoti, kad ir ne principiniais klausimais.

Šių pakitimų analizė seminario rėmuose su dėmesiu buvo išklaudyta gražaus susirinkusiu būrelio ir dar paryškintu diskusijoje, kuriose dalyvavo kons. V. Stašinskas, Vliko pirmininkas dr. A. Trimakas, inž. A. Novickis ir kiti. Seminarą pravedė St. Lušys.

S. Dz.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje. Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminiams į bet kurią SSSR dalį. Licensė iš Vnesposimportorg SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKU NEMŪRA —

Visuose mūsų skyriuose jus rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriskiams ir vyriškiesiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkaupiant. Jus galite gauti ir kitokių reikmenų linkamų siuntiniais pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų namraščių rašykite ar apsilankykite jumis artimiausią skyrių.

- NEW YORK, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-3456
NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 17th Street GN 3-2303
BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4302
BROOKLYN 7, N. Y. — 800 Sutter Avenue LI 3-0606
ATLANT, Mass. — 81 Mt. Pleasant Street LI 2-1101
BOSTON 16, Mass. — 271 State Street LI 200-0000
SOUTH BOSTON, Mass. — 303 West Broadway Tel. 200-0000
BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue BR 8-0074
CHICAGO 26, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-0300
CHICAGO 5, Ill. — 3412 So. Halstead Street WA 8-2131
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road LU 1-1008
DETROIT, Mich. — 1300 Michigan Avenue VI 1-0000
GRAND RAPIDS, Mich. — 600 Bridge St., N.W. GR 8-2200
HARRISBURG, Mich. — 11333 Jos. Campau LU 1-1515
HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Ave., CT 8-4124 / 233 8000
IRVINGTON 11, N. J. — 102 Springfield Ave. ES 2-7000
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue KI 3-0440
YONKERS, N. Y. — 235 Nepperman Ave. GR 6-2081
LOS ANGELES 22, Calif. — 500 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8009
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1191
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-5882
PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
WORCESTER, Mass. — 1/4 Millbury Street SW 8-2866
VINELAND, N. J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORIUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkines, masytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
Specialiai žemos kainos siūniant audinius į užsienį.
Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR ŽIEMOS SEZONO DOVANAS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelėi! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Siuntiniai pristatomi ne anksčiau, kaip po 1½ — 2 mėnesių

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525 Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckenteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai! Vaziuoti BMT išilpant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street. Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

Siuntiniai į LIETUVĄ ir kitus kraštus

BALTIC STORES LTD.

(Z. JURAS)

421 Hackney Rd., London E. 2, England — Tel. SH 0-8734

- Tikra lietuviška bendrovė, vienintelė, patarnaujanti tautiečiams jau virš 20 metų.
Pasiūnčiame: Medžiagas, avalynę, gatavus rūbus, siurvas mašinas, maistą, ir visa kita, kas yra leidžiama.
Mes GARANTUOJAME KIEKVIENO SIUNTINIO PRISTATYMĄ LAIKE 3 SAVAIČIŲ.
Mūsų padarytos sąskaitos, siunčiant siuntinius per mus, suteiks Jums teisę, gauti mokesčio nuo Jūsų uždarbio sumažinimą (Income Tax).
Pakvitavimą su siuntinio gavėjo parašu, pristatome kiekvienam siuntėjui.

Pasinaudokite mūsų geriausiu ir asmeniškumu patarnavimu!

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANA DARBININKA IR LIETUVIŲ ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikole metams	\$6.00
Foreign yearly	\$8.00	Amerikole metams	\$8.50
Foreign 6 months	\$5.00	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija teisi savo nužiūra. Nenaudoti straipsniai
nėra grąžinami ir gražinami autoriams prašant. Pavardė nenaudojami straipsniuose
išskyrus redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLENmore 5-7281

Pietų Amerikos lietuvių kongresas

LAISKAS IS MONTEVIDEO

J. Sungaila iš Kanados, A. Grišonas — Lietuvos atstovas Urugvajuje, prel. P. Ragažinskas iš Brazilijos, muz. Alf. D. Petraitis iš Buenos Aires. Darbo prezidentūrai sudarė Vyt. Dorelis (Urugv.), inž. St. Babronis (Arg.), O. Kairelienė (Arg.). Rezoliucijų komisiją — Ant. Balčiūnas (Arg.), inž. Zen. Mačelis (Braz.), kun. J. Giedrys (Urugv.) ir N. Mošinskienė (Braz.).

Studijų diena atidaryta Lietuvos atstovo Urugvajuje Anatolio Grišono kalba. Jis pasveikino atvykusius ir palinkėjo visokeriopos sėkmės. Dr. J. Sungaila savo kalboje priminė pavergtą Lietuvą ir ragino visus bendromis jėgomis kovoti už jos laisvę. Žodžiu sveikino dar prel. P. Ragažinskas. Sveikimus iš užsienio raštu skaitė K. Čibiras iš Urugvajaus. Iš klausytojų sveikinimų vysk. V. Brizgys, dr. A. Trimako iš JAV Lietuvos atstovo J. Kajecko, gen. V. Grigaliūno Glovacko iš Kolumbijos ir k.

Popiet atskirų temų nagrinėjimas buvo lietuvių kultūros draugijos patalpose, o jaunimas buvo susirinkęs lietuvių parapijos salėje. Čia paaikškėjo vienas dalykas: nors užsienio lietuvių vaikai geriau kalba vietos kalba negu lietuviškai, bet susirinkimo metu pajauta, kad tik savo tėvų kalba jie gali vienas kitą labiau suprasti.

Kultūros draugijos patalpose

pirmąją ugnį atidengė Z. Juknevičius. Patys didžiausi sunkumai, be abejo buvo pirmiausia atvykusiems. Jie glaudėsi prie miestų, bet didžiųjų križių metu daugelis turėjo vykti į kaimą ir ten dingio, susimaišę su vietiniais. Po pirmojo didžiojo karo į Argentiną nauja banga atvyko apie 30,000 lietuvių. Buvo akredituotas Lietuvos konsulas Buenos Aires. Suminėta kons. Skinkio veikla, gen. T. Daukanto darbų šalinimo komitetas, dr. K. Grauzinis, kunigai Janilionis ir Bumša, šv. Cecilijos choras, šv. Kazimiero draugija, "Arg. Liet. Žinios", Borisso miestely iškūrusios Vargdienio ir Mindaugo draugijos. Po paskutinio karo atvykusieji, gerai Lietuvą pažinę ir jos nepriklausomybės metu gyvenę, iš karto stipriai įsijungė į esančias lietuvių draugijas, bet greit ėmė iškeliauti į Samo žemę. Lietuvių frontą tebeleiko senieji veikėjai, vienas antras likęs naujųjų emigrantų ir jau pradėję įsijungti vietoje gimę jaunuoliai. Jie šiuo metu užima daugumos draugijų veikėjų vietas, sudaro "Rambyno" ansamblių, dalinai užpildo šv. Cecilijos choro gretas.

Iš pranešimo paaikškėjo, kad daugiau kreiptina dėmesio į lietuvišką šeimą ir į lietuvišką draugiją. Lietuviškos mokyklos klausimas irgi yra nepaprastai svarbus; deja, šiuo metu nėra galimybių ekonomines problemas tinkamai išrišti.

MONTEVIDEO. Salvo rūmai.

Paminėtina, kad šio pranešimo referentas yra jau vietinis jaunuolis, nelankęs lietuviškų mokyklų; tik savo lietuvių tėvelių dėka tobulai kalba lietuviškai.

Apie Brazilijos lietuvių veiklą informavo mok. Halina Mošinskienė. Jos pagrindinė mintis buvo lietuvių išlaikymas mūsų priaugančio jauno mo

tarpe. Vaikams lengviau išsireikšti krašto kalba, nes lietuvišką jie vartoja tik namie. Tėvai dažnai eina į nuolaidas, leiddami vaikams kalbėti, kaip jie nori. Siūlė laikytis tvirtų principų ir namie tik lietuviškai kalbėti.

Kita svarbi problema — tai lietuvių mokykla. Dabartinė padėtis tuo atveju Brazilijoje padėję. Anksčiau veikė net oficiali lietuvių mokykla, vėliau tebuvo lietuviškos pamokos. Dabar jau stinga net mokytojų ir patalpų.

Kiek stipresnė veikla yra lietuvių studentų ateitininkų. Jie dažnai pasirodo tiek savų, tiek svetimų tarpe. Deja... tarp savęs susitikę nekalba lietuviškai, o portugaliskai. Jie rašo lietuviškus referatus, deklamuoja ir dainuoja, vaidina, bet visa atrodo kažkaip dirbtina, nes tarpusavyje kalba galutinėje sąskaitoje nėra tėvų kalba.

Naujai atvykusieji nedaug reikalą pagerino. Gera dalis įsitraukė į geresnę ir patogesnę gyvenimą, nutolo nuo lietuviško veikimo ir savos aplinkos.

Referentė išskėlė lietuvių choro reikšmę ir jo darbą įverti-

(nukelta į 4 psl.)

Lietuviam reikšminga proga

Yra didelių darbų, kuriuos padaryti pasitaiko tik viena trumpo laiko proga. Ta proga nenasinaudojus, daugiau ji niekad nesugrįš.

Tokia vienartinė ir trumpo laiko proga yra dabar Amerikos lietuviams. Mums duota proga įamžinti lietuvių vardą Amerikos sostinėje Washington, D. C., visos Amerikos Globėjos — Nekaltai Pradėtos šv. Marijos šventovėje.

Sventovės administracija, kuria sudaro visu Amerikos vskupu išrinkta kelių kardinolų ir vskupu taryba, lietuviams narodė ypatingo pasitikėjimo, duodama pirmenybę prieš eilę kitų prašančių tos progos — leisdama isirušti lietuvių paminklinę koplyčia pačioje šventovės širdyje — viršutinės bazilikos viduryje dešinėje pusėje.

Koplyčios įruošimas ir išpuošimas kainuos 325,000 dolerių. Turėsime kelis tūkstančius dolerių išlaidų, kol to tikslo pasieksime. Pasiryžimas nemažas, kuris pareikalau visų pasišventimo ir dosnumo. Laiko mums duota nedaug. Jeigu iki šių metų rudens nesurinksime žymios dalies lėšų, koplyčia bus atiduota kitiems, ir kitos tokios progos jau niekad neturėsime. Užtat nuoširdžiai raginame visus Amerikos lietuvius šią progą panaudoti. Kiekviena Lietuvių parapija saviems reikalams sukelia žymiai didesnes sumas, negu reikės šiam visos Amerikos lietuvių paminklui. Kartą sukurtas, daugiau mūsų paramos nereikalaus ir bus pastovus visiems laikams Amerikos sostinėje. Būdami vieningi, nesunkiai pajėgsime šį gražų pasiryžimą ištesėti.

Mūsų planuojama koplyčia bus skirta šv. Marijos garbei, Apšviestųjų šiluvų vardu. Koplyčioje bus ir kitų lietuvių

viam savu istorinių vaizdų. Šv. Marija neliks mums skolinga už mūsų meilę jai. Dosniai paremkime šį pasiryžimą ir melskimės už gražų šio darbo pasisekimą.

Informacijų ir literatūros prašykite pas savo parapijų kunigus ir savo organizacijoje.

Paminklinės Lietuvių Koplyčios Komiteto vardu:

Vyskupas Vincentas Brizgys,
Kauno Koadjutorius
Vykdomojo Komiteto Pirm.

Vyskupas Kazimieras Salatka
Grand Rapids Augzlijas
Garbės Komiteto Narys

SILUVOS MARIJOS statula Putname. Skulptūra V. Kašubos.

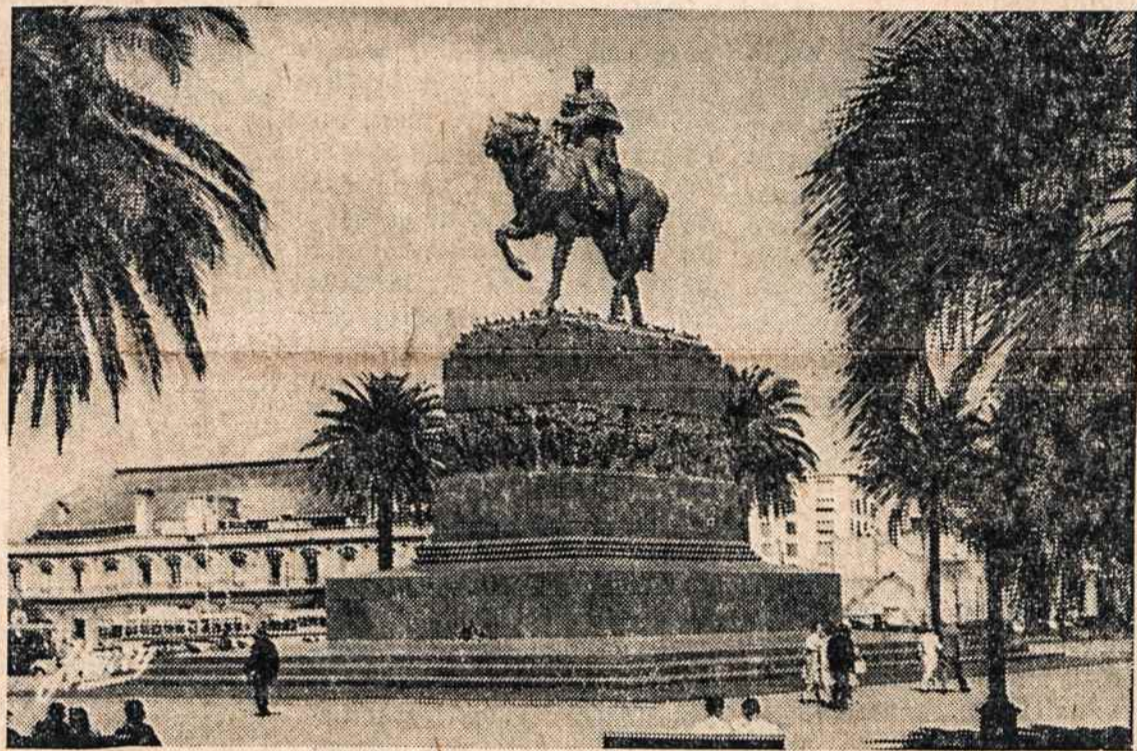
Pietų Amerikos antrasis lietuvių kongresas prasidėjo vasario 22 Montevideo mieste, Urugvajuje. Numatyti oficialūs vizitai dėl telefonų, elektros ir susisiekimo streikų susidūrė su kliūtimis. Prezidentūroje nubrauktos visos audienčijos. Vis dėlto muz. Vyt. Dorelio asmeninio apskrumo dėka lietuviui priimti prezidentūroje. Prezidento kalba visus sužavėjo savo nepaprastu nuosirdumu ir pagarba lietuvių tautai. Padedant vainiką prie Urugvajaus karžygio generolo Artigas paminklo, stovėjo kariuomenės garbės sargyba.

Montevideo miestas dėl streiko atrodo apmiręs. Neveikia autobusai, nėra šviesos, nešamba telefonai... Lietuviai, laimė, buvo gavę iš miesto savivaldybės porą naujutėlių didelių modernių autobusų. Ir tai išgelbėjo iš pirmųjų sunkumų. Ties autobusai yra skirti naujoms susisiekimo linijoms. Lietuviai dabar naujos susisiekimo linijos atidarytojai. Kiekvienas autobuso priekyje buvo užkabintas ispanų k. plakatas: "Antrasis Pietų Amerikos Lietuvių Demokratų Kongresas". Važiuojama pagrindinė miesto gatvėmis, kad ekskursantai bent prabėgom susipažintų su Montevideo šaunio mis gatvėmis ir kad žmonės matytų, jog kongresas jau prasidėjo.

Lietuvių gyvenamoje vietoje komunistai yra iškabinę plakatus, jog tai esą fašistų Eichmano sėbrų suvažiavimas. Tų bolševikinių plakatų yra daug. Nemažai jie kainavo. Bet negi rusų konsulate pinigų trūkstą?...

Cerro miesto kvartalo dalis — pačio kongreso centras. Čia jau laukė nemaža dalis lietuvių. Po trumpo pertraukos prasidėjo kongreso posėdžiai.

Atidarė muz. Vyt. Dorelis. Jis trumpoje savo kalboje nušvietė kongreso paruošimo eigą, lietuvių patriotų sutartinę bendradarbiavimą ir urugvajiečių palankumą. Sekė Pietų Amerikos lietuvių pirmojo kongreso protokolais, kurį skaitė inž. Stasys Babronis. Kaip jau žinoma, praėjus kongresas įvyko 1960 gruodžio 2-5 Avellanedoje (Buenos Aires). Protokolą perskaičius, išrinktas garbės prezidentas. PLB pirm. dr.

NEPRIKLAUSOMYBES aikštė Montivideo.

Raporto duomenys rodo, kad: — Antisovietinis pasipriešinimas Lietuvoje kilo nuo pat okupacijos pradžios ir greitai apsemė visą Lietuvą, miestus ir kaimus.

— Aktyvaus pasipriešinimo ėmėsi labiausiai jaunimas — gimnazistai, studentai, darbininkai, tarnautojai. Raportas nesuminėjo dar karių, labiausiai jaunųjų karių, karininkų.

— Pasipriešinimas kilo prieš svetimą okupaciją, už nepriklausomą Lietuvą. Vienas antras atsišaukimas su šūkiu už Hitlerį, už Smetoną, už Raštikį ir tt. terodo, kad šūkiu nebuvo iš viršaus padiktuoti ir sukirpti pagal vieną pavyzdį, kaip tai daroma su komunistiniais atsišaukimais. Skirtingi tekstai ir šūkiu rodė, kad jie buvo redaguojami žmonių iš masės. Jie rodė simpatijas tam, kuris jų akyse simbolino nepriklausomą Lietuvą, arba tam, kuris galėjo tuo metu pašalinti užgrėvusį slogutį — okupaciją. (Ištisas raportas priede).

d. Pogrindžio centras
Paskirai veikiančias pogrindžio grupes jungti ir joms vadovauti imta nuo 1940.10.9 Kaune įvykusio slapto pasitarimo, kuriame buvo sutarta:

"a. apjungti tautą tokiu tankiu organizuotos rezistencijos tinklu, kad būtų užkirstas kelias NKVD provokacijoms išryškinti aktyvųjį tautos elementą, b. ruošti būsimam karui, kad juo pasinaudodami, atgautume nepriklausomybę" (L. Prapuolenis, Draugas 1951 birželio 23).

"Pogrindžio rezistenciją centralizuojant, pirmiausia reikėjo žiūrėti, kad būtų galima užkirstas kelias NKVD provokacijoms. Todėl pasirinkta mažų vienetų-penketukų-organizacinė schema. Pats organizacijos centras padalinats tarp Kauno ir Vilniaus. Vilniuje suteltas karinis-politinis štabas, Kaune — organizacinis. Kai 1941, pavasarį, Vilniaus štabą skaudžiai palietė NKVD areštai, Kauno štabas, nedaug tepalies, galėjo nedelsdamas perimti Vilniaus štabo uždavinių tolimesnį vykdymą ir sukilimo plano galutinį parengimą. Saugumo sumetimais provincijos daliniams buvo palikti jų savarankiški vardai: Apsaugos Gvardija, Geležinis Vilkas, Laisvės Armija ir

kt., nors Kauno ir Vilniaus štabai veikė Liet. Aktyvistų Fronto vardu" (L. Prapuolenis, I Laisvę Nr. 25-62).

e. Ryšiai su užsieniu

Geležinei uždanga atsiradus tarp Lietuvos ir Vakarų, ryšius su Berlyne veikiančiu LAF vadu pulk. K. Škirpa tebuvo galima palaikyti per ryšininkus, kurie mėgino uždangą pralaužti. "Pirmąjį ryšį su LAF štabu užmezgė kpt. (Albertas) Švarplaitis, iš kurio 1940 m. gruodžio 15 d. pirmą kartą gavome išsamesnes informacijas apie Lietuvos Tautinio Komiteto ir LAF veiklą" (L. Prapuolenis, Draugas 1951.VI.23). "Labai reikalingos ir laukiamos žinios buvo apmokėtos brangia kaina — ryšininko gyvybe. Grįždamas atgal, vyko per Sakius, kur turėjo pažįstamą ūkininką, nerepatriavusį vokietininką, kuris jau buvo užverbuotas sovietų slaptosios policijos NKVD. Ūkininkas ryšininką sužeidė kirviu ir atidavė pasienio sargybiniams. Sužeistas ir kankinamas ryšininkas nieko neišdavė. Karui su vokiečiais prasidėjus, buvo išvežtas iš Kauno kalėjimo ir sušaudytas" (A. Damušis, I Laisvę, Nr. 25-62).

"Antrasis ryšininkas, per kurį kontaktas buvo palaikomas ligi 1941 m. gegužės mėn. pradžios, buvo kpt. Bronius Michelevičius, kuris pats asmeniškai du kartu buvo pralaužęs geležinę sieną.

"Pirmasis ryšininkas iš LAF vyr. štabo narių į LAF štabą užsienyje 1941 m. prasimušė dabartiniu metu JAV gyvenęs Mykolas — "Kumpis 24", kurio didvyriškumui pažymėti noriu pateikti kai kurias jo atlikto žygio smulkmenas. "Kumpis 24", painformavęs užsienio LAF štabą apie LAF vyr. štabo projektus ir pasirengimus prarast sukilimą, paskelbti nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymą ir sudaryti vyriausybę, berods, balandžio 13 d. mėgino iš Vokietijos sugrįžti į Lietuvą. Pasienio palydovui nurodžius visai netinkama siena pereiti vietoje, "Kumpis 24", nugalėjęs vielių tvoras... už keleto šimtų metrų buvo pastebėtas rusų sargybinių, kurie tuoj pat į jį atidarė ugnį. "Kumpis 24" atsišaudydams bandė grįžti Vokietijon, bet peršautas per kairiąją krūtinės pusę ir dešinę koją. Kad ir sužeistas, nušovęs jį puolant

čius pasienio sargybinių šunis, leidosi miškeliu kryptimi. Pamiškėje gavo antrą šūvį į krūtinę. Sukaupęs visas jėgas, pasiekė tankumyną, kur kitą dieną sovietų sargybiniai jį rado be sąmonės ir pristatė Tauragės ligoninėn. Tauragės ligoninėje "Kumpis 24" atgavo sąmonę ir jį slaugančiai gailingai sesėlei-ryšininkei suspėjo perduoti dalį iš min. Skirpos atneštų žinių: 1. Vokiečių karas prieš Sovietus prasidės tarp 1 ir 10 gegužės, 2. LAF nariai karo sukilimo metu ant rankovių dėvi baltus rankščius su juodom TDA (Tautinė Darbo Apsauga) raidėmis, 3. Užsienio LAF štabo pageidavimus dėl kai kurių asmenų įtraukimo į laikinąją vyriausybę... Po šių informacijų "Kumpis 24" vėl neteko sąmonės, o paskiau prie jo sesėlei ryšininkei prireiti jau nebevyko, nes rusams susigėbęs visa jo priežiūra buvo perduota NKVD. Po keleto dienų "Kumpis 24" įmetė į sunkvežimį nežinoma kryptimi išvežė. Ir tik birželio 23 d. sužinojome, kad "Kumpis 24" visus kankinimus didvyriškai pakėlęs, yra gyvas ir iš Kauno sunkiųjų darbų kalėjimo ligoninės buvo pervežtas į Zacharino ligoninę" (L. Prapuolenis, Draugas 1951.6.23).

Sis atsitikimas "geriau negu poetiški aprašymai pavaizduoja, koks buvo gilus LAF kovotojų patriotizmas ir kiek heroizmo buvo jų veiksmuose jau prieš birželio sukilimą" (K. Škirpa, I Laisvę, Nr. 27-64).

f. Sukilimui pasiruošimas

"Lietuvoje veikė du Liet. Aktyvistų Fronto štabai, kurių vienas buvo Kaune, antras Vilniuje. Abu štabai planavo sukilimą pradėti savajame mieste ir sukilimui vadovavimą perimti toji vietoje, kur susidarytų palankesnės sąlygos... Štabai sutarė užimti ir saugoti nuo išsprogdinimo svarbiuosius magzinius susisiekimo ir ryšio taškus, kaip telegrafo ir telefono stotis, elektros jėgainę... Kaunas pasiruošė pasinaudoti radio stotimi ir radiofonu sukilimą skelbiant, pasirūpino kelis trumpų bangų radijo siųstuvus, jei reguliariosios radijo stoties nepasisektų užimti... Laukta, kad Kauno radiofonas ir stotis karo pradžios suirutėje bus susprogdinti. Pagal iš anksto sudarytą planą reikalingų dalių atsargos buvo paruoštos ir laikomos saugioje vietoje.

(Bus daugiau)

VIENŲ VIENI REZISTENCIJOS KOVOSE

(10)
Antisovietiniai lapeliai Kaune pakliuvo į NKVD rankas nuo 1940 rugsėjo mėn., vadinasi, nuo mokslo metų pradžios. Jie sistemingi — kalba raportas — buvo platinami gatvėse, mokyklų patalpose. Jų rasta apie 50. Susekta ir sulikviduota antisovietinė organizacija. Jos nariai buvo gimnazijų mokiniai ir vadinosi LNP, kuri turėjo savo skyrius Kauno, Vilniaus, Ukmergės ir kitų miestų gimnazijose. Buvo suimti 26 aktyvūs organizacijos nariai. — Nuo spalio mėn., kai Kaune buvo rinkimai, suimtas ir rotatorinis laikraštis Laisvoji Lietuva. Suimti 4 asmenys, Laisvosios Lietuvos Sąjungos nariai. — Gruodžio, sausio mėn. lapeliai rodėsi universitete, pasirašyti Lietuvos partizanų aktyvistų skyriaus Kaune. Vasario 16 suimti studentai ir gimnazistai, rengę demonstraciją prie Nežinomo kareivio kapo.

Panaši veikla ir kitur.

Dar klausimas: ką tie lapeliai, atsišaukimai skelbia? — "Tegyvuoja nepriklausoma Lietuva", "Salin komunistų teroras", "Lietuva lietuviams", "Lietuviai, nepasiduokime maskoliams", "Tautiečiai, lankykite bažnyčias, klausykite kunigų, būkite katalikai", "Tegyvuoja Smetona", "Tegyvuoja Vytis", "Salin komunistai banditai", "Salin Stalinas", "Brangūs broliai ir sesers lietuviai, nebausokite už tuos driskius. Salin Stalino konstitucija", "Salin komunistai, Lietuvos pavergėjai. Jie žadėjo nemokamą mokslą, o iš tikrųjų įvedė mokesčių", "Kovokite prieš draugą Staliną, prieš žydus, už Hitlerį ir Smetonos gražinimą", "Prieš Staliną, komunistų partiją, žydus — už ministerį Raštikį ir prezidentą Smetoną".

Minėjimo reikalai New Yorke

Gerb. "Dargininko" p. Redaktoriau,

Prašau neatsisakyti išpausdinti mano straipsnį Jūsų vadovaujame laikraštyje. Pažadaju, kad straipsnis būtų išpausdintas ateinančią savaitę ir be pataisymų ar dalių išbraukimų, kas vieną kartą pasitaikė ir gavosi nei šioks nei toks straipsnis.

Iš anksto dėkoju.
Su pagarba
E. Ruzgienė

1963.II.28

Paskaičius "Vasario 16 New Yorke" straipsnį, išpausdintą š.m. vasario 26 d. "Darbininke", panorau su skaitytojais pasidalinti keliomis mintimis.

Straipsnis parašytas vietomis juokaujantiu stiliu, kritikuojamai kai kas per daug, kai kurie kritikuotini faktai visai nutylėti. Ryškiausiai straipsnyje kritikuojami tautinių šokių šokėjai — jaunieji minėjimo dalyviai. Kritika sveikas dalykas, jei kritikuojama neviensališkai ir kritikuojami faktai būna patikrinti. Nesimu šio straipsnio kritikuoti, bet kai kurių dalykų negaliu nutylėti.

Pirmiausiai keista, kad straipsnio autorius rašo, jog lietuviai vyrai neturi tautinių drabužių, šokėjai jais apsilvkdami pasidaro "lietuviškai akiai nepriimtini". Pavarčius tautinių rūbų knygas, visur randami tautiniai drabužiai ir vyrams. Tautinių šokių šventėse matome vyrus vilkinčius tautinius rūbus. Gal būtų galima pasakyti, kad vyrų rūbai nebuvo vieni — ir neteikiu to grožio, kurio lietuvių akys pageidavo. Čia yra ir pateisinimas: ši grupė yra dar jauna, bežengianti ir nežemesnį lygį už buvusią vyresniųjų grupę, rūbų ištaisymas nėra lengvas, todėl reikia laiko tam susitvarkyti. Straipsnyje siūloma šokius, kuriems stigo ertvės, išleisti iš per ilgos programos. Nesutinku visiškai! Tokios šventės progą reikia parodyti, kiek tik galima daugiau, mūsų jaunimo pajėgumo; jei programa būna per ilgą, tai ją reikia trumpinti kalbų sąskaiton.

Liūdna, kad tos jaunos jaunosios sielos nesulaukė gero žodžio, o jo taip jiems reikia! Jie taip jaudinasi kiekviename pasirodyme ir pirmas klausimas būna: "Kaip pašokom?" Kritikuojant reikia atsizvelgti į sąlygas, kuriose jiems tenka dirbti, ar daug kas mato lytota ar snieguota penktadienį skubant į repeticiją? Ar daug kas mato jų mokytoją, po sunkaus dienos darbo, skubančią ne "cadillace" (labai prigijusi automobilių firma po šio minėjimo), bet Jamaica linijos traukiniu, kuris nepriveža prie mokyklos durų. Ar mato šokėjus pavargusius? New Yorke visuomenė turėtų rimtai susirūpinti jaunimo darbo sąlygomis. Daug gėrimai puikiai įrengtais rūbiais, bet mažai kalbama apie tai, kad mūsų mokykla, šokių grupė, organizacijos, choras neturi nuosavo kempelio, kuriame jie galėtų laisvai dirbti, pasilinksinti.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Taigi, mano manymu, mūsų šokėjus būtina aprenkime tautiniais rūbais ir rodykime kuo daugiausia publikai. Jei ir pasiūlytų nesklaidumą ar klaidų, kiekvienu atveju šokėjai girtini, nes jie šalia savo tiesioginio mokslo randa laiko puoselėti mūsų kultūrinį pasididžiavimą. Jie šalia anglų kalbos kalba, skaito ir rašo lietuviškai, šoka tautinius šokius, garsindami lietuvių vardą svetimauciu tarpe. Mes turime didžiulius ir kelti jų dvasinį pasididžiavimą, skatindami juos nemesti to kilnaus darbo.

Rašau apie tautinių šokių grupę todėl, kad Maironio mokykla yra tos grupės giminiatė. Visi šokėjai (su labai maža išimtimi) yra baigę šeštadieninę mokyklą. Grupė yra tartum mokyklos tęsinys. Užaugę mūsų akyse mokiniai ir toliau klesti mūsų tarpe. Poniai Matulaitienei linkiu kantrybės ir sėkmės žodžiais neatlyginamame darbe. Matau tą darbą labai iš arti, matau daug trūkumų ir sunkias sąlygas pamokų metu, taip pat ir repeticijų. J. Matulaitienė, pakviesta su savo šokių grupe dalyvauti programoje, turėtų reikalauti tinkamų sąlygų: erdvios scenos, aiškiai nustatyto laiko, techniško patarnavimo (neturėtų patys stumdyti suolus ir kitus rakandus). Visų tėvų vardu, kurie įvertina mokytojos J. Matulaitienės darbą, drąsiai tariu: Ilgiausių metų!

Minėjime pasirodė ir Maironio mokyklos jaunieji šokėjai. Patys mažieji buvo 7 metų, bet ne 5, kaip kai kur buvo spėjama. Būta ir daugiau netikslumų: tautiniams šokiams grojo Rimas Budraitis ir Kazimieras Snieška, bet ne V. Strolia. Korrespondentai, prieš rašydami į laikraščius, turėtų patikrinti žinias pas programos vadovus. (Galėtų ir vadovai pranešti publikai, kas programoje pakeičiama. Red.)

Rašinio autorius gėrisi taip gausia minia. Tiesa, žmonių buvo labai daug, nes jaunuosius dalyvautojus atlydėjo tėveliai, o ir jų močiutės galėjo važiuoti nes nereikėjo pasilikti vaikais ir privaloma kiekvienam lietuviui globoti. Jau antri metai Maironio mokykla dalyvauja organizuotai minėjime. Dalis publikos gėrisi tuo, kitus blogai veikia vaikų judrumas. Mokiniai sėdi paskirtoje vietoje, mokytojų priežiūroje, ir tvarka yra įmanoma palaikyti; tačiau

atsiranda per rūpestingų tėvėlių, kurie tą tvarką griaua. Prieš minėjimą buvo raštiškai tėvams pranešta, kad vaikus galės atsiimti iš mokytojų priežiūros tik po programos. Kas gi pasidarė pertraukos metu, kada vaikai mokytojų priežiūroje, buvo vedami pasivaikščioti? Kai kurie tėvai panoro susitikti su savo vaikais, o vaikai panoro pasilikti su tėvais ir gavosi tokių drašuolių, kurie po pertraukos nebegrižo į savo vietas, o leidosi į balkoną pasilinksinti. Mokiniai buvo perspėti mokytojos grįžti atgal, bet nevisi grįžo, todėl kai kuriems bus sumažintas drausmingumas antrajame trimestre. Nejaugi mokytojai turi bėgioti paskui kiekvieną išdykusį mokinį? Tėvai turėtų patys mokyti drausmingumą ir paklusnumą iš mažens.

Šių metų minėjimo rengėjus reikia pagirti už scenos dekoravimą, dainininkės parinkimą ir numatytą neilgą programą. Rimtos kritikos šaukiasi nepalikimas kėdės garbingoje eilėje kongreso nariui-kalbėtojui, atdaras baras, kuris didesnę triukšmą kelia negu tie keli neklauzados, kurie, anot autoriaus, žaidė "pele ir katę". Jei programos buvo atspausdintos, tai programos vedėjui nebuvo reikalo pranešinėti, kas po ko seka. Minėjimo ruošėjai turėtų parūpinti sklandžiai ir taisyklingai kalbančius programos vedėjus, nežūrint ji tai, kas tais metais pirmininkauja Alte.

Kokie tie minėjimai bebūtų, kiekvieno lietuvių šventa pareiga jame dalyvauti. Taip pat turime jau iš mažens raginti jaunąją kartą lankyti mūsų rengimus, nes jie mūsų ateitis. Tik tie jaunuoliai, kurie dar kalba tėvų kalba, kurie dar gerbia mūsų tautos papročius, tik jie bus tie stulpai, kurie turės stoti ir audros išgriautųjų vietos. Lietuviybės išlaikymo darbą skatina dirbti šeimos, kuriose gyvena lietuviška dvasia. Škaudu galvoti apie tuos tėvų pasmerktuosius vaikus, kurie šeštadienius leidžia namuose prie televizijos aparatų ar žaiddami gatvėje, kai tuo tarpu veikia lietuviška šeštadieninė mokykla ir joje mokosi 179 lietuviukai. Lituanistinė mokykla yra privaloma kiekvienam lietuviui vaikui, tėvai turi didžiulias, kad jų vaikai lanko ir baigia šią mokyklą. Ne tik tėvai, bet ir visuomenė turėtų daugiau domėtis mokinių parengimais, dalyvauti juose ir savo atsilankymu pagerbti mokyklą.

El. Ruzgienė

PIANISTAS ANDRIUS KUPREVIČIUS. Nuotr. V. Maželio.

A. KUPREVIČIAUS KONCERTAS NEW YORKE

VL. JAKUBENAS

Andrius Kuprevičius kaip pianistas iškilio jau Lietuvoje. Dar būdamas Kauno konservatorijos studentu, jis kreipė į save dėmesį talentingais pasirodymais. Toliau jis ryškiai užsirekomendavo tiek rečitaluose, tiek kaip solistas su orkestru, tiek ir kamerinės muzikos koncertuose drauge su smuikininku Iz. Vasylūnu. Karo metu gilinavo savo studijas Austrijoje ir Vokietijoje. Emigravęs į Argentiną, jis ir ten įgijo vardą kaip solistas.

Malonu pastebėti, kad ir šio krašto sąlygomis Andrius Kuprevičius toliau tęsia savo pianistinę karjerą. Pragyvenimo reikaliui išitaisęs kaip fortepiono mokytojas Muzic Set tlement konservatorijoje Clevelande, jis neužmeta solistinės srities, reguliariai pasirodydamas savo koncertais įvairiomis progomis tiek lietuviams, tiek amerikonomams.

Viena iš svarbių A. Kuprevičiaus pozicijų yra jo pakartotiniai koncertai New Yorke Town Hall salėje. Į tuos kon-

certus atsilanko amerikiečių didžiosios spaudos kritikai. Per juos pianistas gali "išpilieltinti" amerikiečių muzikos sluoksniuose. A. Kuprevičius yra laimėjęs gražių atsiliepimų amerikiečių spaudoje. Kovo 31 įvyksta jo ketvirtas koncertas minėtoje New Yorke salėje.

Šio koncerto programa pasiūsta romantiškai muzikai, kuri sudaro ypač stiprią A. Kuprevičiaus pusę. Pirmoje dalyje figuruoja A. Skriabino Sonata No 3. Aleksandras Skriabinas buvo rusų kompozitorius-pianistas, iškilęs lyg meteoras laikotarpyje prieš pirmą pasaulinį karą. Jo kūrybos ankstyvasis laikotarpis yra artimas Chopinui, bet jau tada rodo savitumo bruožus. Skriabino muzika pasižymi didele jausmine įtampa, su palinkimu prie dramatiškų bei tragiškų nuotaikų, ekspresyvia melodijos linija ir lietiška užbaigta forma. Pradėjęs nuo Chopinui artimo sti-

liaus, Skriabinas nuolat progresavo, surasdams savitą harmoniją ir individualų, vis naujoviškesnį stilių. Paskutinis jo kūrybos laikotarpis yra gėrai moderniškas, nutraukęs ryšius su konvencionaliniu tonalumu, tačiau priešingai Stravinskui bei Prokofjevui. Skriabinas nenutraukia ryšių su estetizmu bei romantika. Šalia gausios fortepiono literatūros, Skriabinas parašė penkis orkestro veikalus-tris simfonijas, "Poeme d'Extase" ir "Prometeju". Tiek šiame paskutiniame veikalė, tiek ir projektuojamoje "Misterijoje" Skriabinas siekė jungti visas meno rūšis. "Prometejus" parašytas milžiniškam orkestrui: viena partitūros eilutė pavadinota "Clavier a lumieres" (šviesų klaviatūra). "Prometejų" išpildant pirmą kartą, tie šviesos efektai nebuvo panaudoti dėl techniško sunkumo. Netrukus kompozitorius, nupjovęs spuogetį veide besiskutant,

(nukelta iš 5 p.l.)

Pietų Amerikos lietuvių kongresas

(atkelta iš 3 psl.)

no kaip labai teigiama. Per dainą ir meną galima sužavėti jaunųjų širdis ir juose išlaikyti gyvą savo tėvų krašto meilę. Brazilija turinti gana stiprų chorą, kuris dažnai pasirodo visuomenėje.

K. Čibiras savo kalboje visapusiškai pasisakė už Brazilijos atstovės mintis, liečiančias tėvų laikyseną lietuvių kalbos atžvilgiu. Matyti, jaunosios kartos padėtis Urugvajuje yra panašiai stovyje.

Dr. J. Sungaila, kalbėjo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu, nušvietė jos tikslus ir siekius. Kai kuriose vietose dar nėra tinkamai suprasti Lietuvių Bendruomenės uždaviniai. Pažadėjo paramą Pietų Amerikos lietuviams, nes vietos valdžia visoje Pietų Amerikoje yra labai žema. Trumpu žodžiu dar sveikino Gr. Sirutienę, Chicagos lietuvių bendruomenės atstovę.

Diskusijų metu buvo siūloma mėginti įtraukti daugiau lietuvių į aktyvų darbą. Steigti lietuvišką banką, įvesti pastovų

kultūros reikalams mokesčių, rašyti konkursiniu būdu lietuviškus vaidinimus, labiau vengti kritikos, kuri daugiau padaro žalos negu naudos, sudaryti vykdomąjį komitetą, kuris palaikytų ryšius tarp atskirų valstybių.

ILGO GROJIMO LIET. PLOKŠTELES

(Long Play Hi-Fi Lithuanian Records)

Ar žinai tą šalį, 13 liet. dainų Romos Mastienės	\$ 5.99
A. Sabaniausko dainų-šokių 2 albumai (X—\$5.00 ir XI—\$5.00)	10.00
3 plokštelės su 40 įvairių polkų (1 pl. su 12 polkų \$4.00)	10.00
Dainuojame su Rūta, Rūtos ansamblio 17 dainų (ster. \$5.00)	4.00
Dainos iš Lietuvos, L. Juodis su Rūtos chorų (stereo \$4.50)	\$3.50
Mano Lietuvos prisiminimai, L. Juodis; 14 liet. dainų	5.00
Pavergtos tėvynės dainos ir šokiai, J. Stukas; 2 plokštelės	8.00
Lietuviškos dainos ir šokiai, Monitor Co. 16 dainų ir šokių	4.00
16 lietuviškų šokių, akord. Ch. Daubaro	5.00
S. Barkus radijo vak. dainuoja, 10 dainų ir 10 kalėd. giesm.	6.00
Rožės ir tylius vakarai, V. Stankus, 11 šokių muzikos	7.00
Lietuviški maršai, Br. Jonušas, igrota 12 liet. patriot. maršų	5.00
Liet. dainų ir operų rinkiniai, J. Karvelis, 10 plokštelių po	5.00
Alice Stephens liet. kompozitorių 3 rinkiniai (stereo \$6.00)	5.00
Čiurlionio ansam. Mes padainuosim, 16 liet. dainų (st. \$7.50)	6.50
Ar pameni... V. Stankus, 10 šokių muzika (stereo \$7.00)	6.00
Tautinių šokių rinkinys (14 šokių)	4.00
Lithuanian, 2-speed record course	3.00
Dainos Lietuvai, 12 dainų komp. Sal. Čerėnės	4.00
Milžino paunksmė (Montrealio liet. dram. teatr.) 3 plokšt.	15.00
Liet. dainų, šokių, polkų, Zukausko-Vasiliausko juokai	4.00
Tėvynei aukojam—14 Dainavos ansamb. dainų (stereo 6.00)	5.00
A. Stephens, iš rūtų šalėlės, 7 kalėd. giesmės ir 10 liet. dainų	5.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA
910 Willoughby Ave. Brooklyn 21, N. Y.
Parsiuntimo išlaidoms prašom pridėti 50¢

Iš Lietuvos vyčių veiklos

Newark, N.J. — Lietuvos vyčių 29 kuopa kovo 3 paminėjo savo globėjo šv. Kazimiero šventę — buvo bendra komuniacija ir pusrūčiai. Šv. Trejybės bažnyčioje buvo mišios 10:30. Mišias aukojo kun. P. Totoraitis, vyčių dvasios vadas. Jis taip pat tarė šventei pritaikytą žodį, pasveikino vyčius su jų 50 metų sukaktimi. Giedojo šv. Cecelijos choras, vadovaujamas K. Bagdonavičiaus. Charles Douchess solo giedojo Ave Maria.

Pusrūčių metu kalbas pasakė pirmininkas Joseph Balčiūnas, vicepirm. John Remeiknas, prel. Ig. Kelmelis, kun. P. Totoraitis ir Susan Mensler, iš jaunųjų vyčių kuopos pranešė apie jaunųjų vyčių sąskrydį, kuris bus balandžio 28 Newark.

Pagrindinę kalbą pasakė prel. Thomas M. Reardon, kalmytinės šv. Jokūbo parapijos klebonas, Setono Hall universiteto teisės mokyklos regentas. Jis prisiminė senus laikus, kai Newark kūrėsi tautinės parapijos. Prisiminė persekioją Airiją, skatino išlaikyti savo tautines savybes, vaikus išmokyti gimtosios kalbos, supažindinti su Lietuva. Papasakojo ir pergyvenimų iš savo kelionių po Lenkiją, kurioje važinėjo prieš porą metų.

Joseph A. Sakevich, jubilė jui rengti komiteto pirmininkas, kalbėjo apie sukaktį ir kitus įvykius, surištus su šiais jubilėjiniais metais.

Kuopos pirm. Joseph Balčiūnas pranešė, kad kryžiaus pašventinimas bus birželio 16. Pusrūčius pradadant, malda sukalbėjo prel. Reardon, baigiant — prel. Ig. Kelmelis. Sū giedotas vyčių himnas.

Į pirmą vyčių laipsnį pakelta Eva Coll, Mary Stonis, Edward Schmidt, Algirdas Amžulis, Simonas Kontrimas, antrą laipsnį — Robert Počius, Marion Tatoris ir Regina Schmidt.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Lietuvos pajūrio išlaisvinimo 40 metų sukakties progą vyriausias Klaipėdos krašto vadas sukiliimo J. Budrys pateikė savo atsiminimų. Aprašydamas kautynes prie prefektūros, kurios languose kyšė prancūzų kulkosvydžiai, paminėjo, jog iš sukilėlių jaunųjų karininkas **Barkauskas** pirmą prisilinko prie rūmų ir mėgino įmesti pro langą granatą, bet krito su peršauta galva.

Klaipėdos sukilėliai, kaip noma, savo pavardes buvo pakeitę. Tas narsus karininkas didvyriškai žuvs kautynėse dėl Lietuvos žemių išlaisvinimo, buvo leitenantas Viktoras Burokevičius. Teko drauge su juo baigti Karo mokyklos antrąją laidą 1919.XII.17 tau naujant toje pačioje kuopoje. Jis buvo lietuvis patriotas, rimtas, drausmingas, taktiškas, pareigingas kariūnas. Šis mūsų sūnus karžygis vertas kamesnio atminimo ir pagerinimo. Kpt. Petras Jurgaitis

GARDAUS MAISTO SIUNTINIAI I VISUS KRASTUS
pristatom per 3-4 savaites
Pilnai garantuota. Prašykite sąrašų ir kainoraščių
GRAMERCY SHIPPING CO.
118 East 28th Street
N. Y. C. 16, N. Y. MU 9-0598

PINIGAI I USSR PILNAI GARANTUOTA
Pristatome laike 2 savaitę
Prašyk patiesnių informacijų
GRAMERCY SHIPPING CO.
INC.
744 Broad Street
Newark, New Jersey
Laicnuota ir pilnai bondyta.

NEW YORKO mažieji šokėjai su savo vadove J. Matulaitiene. Nuotr. V. Maželio.

GENOCIDO PARODA CLEVELANDE

Komunizmo kelias į Lietuvą nužymėtas klasta, smurtu, žudymu, trėmimais. Okupantas braido lietuvių tautos kraujuje ir ašarose. Tyčiodamasis jis dabar prakalbo apie "bendradarbiavimą". Mūsų atsakymas — parodyti, kas jis iš tikrųjų yra. Komunizmą pažįstame iš jo darbų.

Stai kodėl svarbu patiem pamatyti ir kitiems parodyti lietuvių tautos genocido parodą, rengiamą Lietuvių Bendruomenės Clevelando I-osios apylinkės valdybos iniciatyva ir pastangomis.

Patys matydami savo tautos nelaimę, stiprinsim Lietuvos laisvės kovos ryžtą. Pakviesdami amerikiečius, rodysim komunizmo pavergtų tautų išlaisvinimo tikslą ir prasmę. Parodykime genocido parodą ypač jauniems, kad jis savo akimis matytų, ką neša pasauliui komunizmo tironija.

Genocido paroda Clevelande vykdoma šia tvarka:

Kovo 10, sekmadienį, 10:30 val. pamaldos šv. Jurgio bažnyčioje už lietuvių tautos kančias — komunistų žiaurumo aukas.

Tuoju po pamaldų, 12 val., parodos atidarymas šv. Jurgio pa-

rapijos salėj. Gieda muz. Alf. Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis.

Kovo 10, sekmadienį, 6 val. vak. šv. Jurgio parapijos salėj filmas apie komunizmą.

Paroda veiks kiekvieną dieną iki kovo 15, penktadienio, nuo 1 iki 10 val. vak.

Kovo 17, sekmadienį, 10:30 val. pamaldos šv. Jurgio parapijos bažnyčioje, jas laikyti pakviestas Clevelando vyskupas J.E. John F. Whealon.

Įėjimas aukojant išlaidoms apmokėti ir parodai patobulinti. **Parodos Rengimo Kom.**

Muziko Alf. Mikulskio vadovaujamas Čiurlionio ansamblis susijęs su lietuviška (lietuvių liaudies ir lietuvių kompozitorių) daina. Visos ligišiolinės pastangos, tiesa, negausios ir nedrašios, iškreipti ansamblį iš lietuvių tautinio meno kelio vaisių nedavė. Ansamblis laikėsi kietai ir garbingai: tarptautinius dalykus yra kam dainuoti, bet kas dainuos lietuviškus, jei patys lietuviai to nedarys? Negąsdino nė bauginimai, kad ansamblis savo lietuviškumu "nuobodus". Nekreipta dėmesio į užuominas, kad tarptautiniams dalykams ansamblis "nepajėgus".

Bet dideliame Clevelando lietuvių nustebimui, iš savo kelio ansamblis išsuko savo paties iniciatyva. Bandymas buvo padarytas 1963 vasario 23, kai ansamblis savo vakare — balijuje šv. Jurgio parapijos salėje pasirodė su tarptautine programa. Pasikvietęs į talką solistę Aldoną Stempuzienę, artima savo bendradarbe, ansamblis su ja, be mažų išimčių davė grynai operinius dalykus: viena Stempuzienė Gounodo "Fausto" operos Zybello arija, Geršvino "The man I love" ir "Summertime" (lietuviškai), kartu su ansambliu vengrų operos "Miškų gėlė", Leharo "Linksmosios našlės" operetės "Vilią", "Traviatos" matadorų chorą, "Carmenos" Habanerą, "Fausto" valsą, ansamblio vyrų choras J. Dambrausko raitelių dainą "Gersim broliai uliaivosim".

Kokie šio mėginimo vaisiai? Puiki buvo Stempuzienė, nes visi jos dainuoti dalykai jai "jau savi". Lygiai gerai buvo ir Čiurlionio ansamblis, įrodęs, kad operinius dalykus parengti nėra sunkiau kaip lietuvių liaudies dainas, reikalingas ypač didelio šlifavimo. Todėl programa publikos buvo priimta su entuziazmu. Taikydamosis prie baltiaus nuotaikos, ansamblis išsidėstė ne scenoje, bet pačioje salėje, ką taip pat reikia laikyti pliusu. Pianinu lydėjo Rytas Babickas, solo šoko Teresė Stasaitė, dekoratorius ir programos vedėjas akt. P. Maželis.

Tokie dalykai publika masina, todėl buvo daugiau norinčių patekti, negu šv. Jurgio salė.

(nukelta iš 6 psl.)

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS pastangomis surengtas Lietuvos nepriklausomybės minėjimas JAV Atstovų Rūmuose vasario 14. Iš k. į d.: Atstovų Rūmų kapelionas Rev. B. Braskamp, minėjimui vadovavęs kongresmanas Daniel J. Flood, minėjime malda invokaciją atkalbėjęs kun. J. V. Stanevičius, šv. Antano parapijos klebonas Detroito, Mich., M. Kižytė, LIAC direktorė, ir Atstovų Rūmų pirmininkas J. McCormack.

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIMAS PIETŲ AUSTRALIJOJE

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šventę minėjome šeštadienį, vasario 16. Ankstų rytą, šv. Kazimiero koplyčioje šventoriuje buvo iškeltos Lietuvos, Vatikano ir Australijos vėliavos. Prie Lietuvių namų 10 val. ryte, Vilniaus skautų tuntas iškėlė Lietuvos ir Australijos vėliavas.

Popiet 4 val. 45 min. šv. Kazimiero koplyčioje šventoriuje susirinkus nemažam skaičiui lietuvių, prie Lietuvos žemės paminklo, kun. P. Daukny pasakė trumpą, gilios minties kalbą, apie gimtosios žemės meilę. Gerbiant ramovėnų, ateitinių, skautų ir sportininkų

vėliavoms ir visiems giedant Mariją, Mariją, organizacijos ir atskiri asmenys prie paminklo sudėjo gyvų gėlių puokštes.

Visiems suėjus į koplyčią ir įnešus vėliavas, kun. A. Kazlauskas aukėjo mišias už Nepriklausomybės akta pasirašiusius signatarus ir žuvusius už Lietuvos laisvę karžygius. Savo pamokslu kvietė melsti Dievą, kad grąžintų Lietuvai laisvės dienas.

Po pamaldų šventoriuje, giedant Tautos himną vėliavos buvo nuleistos. Visi persikėlė į Lietuvių namus, kur Adelaidės apylinkė ruošė oficialų minėjimą.

A. Kuprevičiaus koncertas New Yorke

(atkelta iš 4 psl.)

per porą dienų mirė nuo kraujo užkrėtimo, nusinešęs į aną pasaulį "šviesų klaviatūros gaidų" skaitymo paslaptį ir taip pat "Visą pasaulį" jungiančios misterijos" planus. Miręs 1916, paskutiniomis caro valdymo metais, Skriabinas plačiame pasaulyje padarė mažesnio išpuodžio, nebu buvo laukiama, nu-konkuruotas radikalesnių "romantikos grovikių" — Stravinskio ir Prokofjevo. Tačiau kiekvienas sutinkamas su nemažu susidomėjimu: dažnai kritikų pastebama, kad be reikalo šis didelio polėkio kūrėjas yra lyg ir primirštas.

A. Kuprevičiaus numatyta atlikti Sonata No 3 priklauso prie ankstyvesnio, Chopinui ar-

timo Skriabino kūrybos laikotarpio. Tačiau ji turi aiškių individualinių bruožų, pilna dramatinės įtampos ir sudaro savąjį užbaigtą visumą. Rečiau atliekamas, bet gėdžiai vertingas kūrinys suteiks A. Kuprevičiaus koncertui ypatingo įdomumo.

Kitas atsakingas šio koncerto žygis: 24 Chopino etidai. Šio genialaus fortepiono muzikos kūrėjo etidai yra iš vienos pusės tikros fortepiono technikos studijos, kurių kiekvienas yra pašvestas kitai technikos pusei; kartu tai yra puikūs, spalvingi meno kūriniai. Pianistui jie suteikia progos parodyti tiek vispusišką technikos apvaldymą, tiek ir poezią, gražų toną bei emocijas įtampą. A. Kuprevičiaus skambinimo stiliui tai sudarė dėkingą uždavinį.

A. Kuprevičiaus koncertus New Yorke remia lietuvių sudarytas komitetas. Lietuviai sudaro ir žymiausių lankytojų dalį. Reikalinga, kad New Yorko ir artimesnių lietuvių kolonijų visuomenė paremtų šį koncertą, palaikydama mūsų talentingą menininką ir prisidedama prie lietuvių vardo kėlimo šioje šalyje.

LOWELL, MASS.

Tawksbury, Mas s., oblatų vienuolyne mirė brolis Jonas Lebednikas, 87 metų. Palaidotas vasario 25. Laidotuvėse dalyvavo oblatų vyskupas iš Filipinų. Brolis vienuoliu išbuvo 47 metus. Buvo gimęs Lietuvoje, Spalninkuose, Trakų apskrityje. Paliko seserį Ambrožienę, gyvenančią Lowell, Mass ir dar kitų giminių.

IŠ VISUR

— Darbininko redakcija maloniai prašo siunčiamas nuotraukas, kiek galima, derinti prie laikraščio skilčių. Darbininko elektroninė mašina, gaminti spaustuvei klies, yra viena iš pigesnių, nepritaikyta vaizdam mažinti ar didinti. Foto laboratorijos redakcija taip pat neturi. Dideles nuotraukas redakcija turi apkarpyti arba visai nedėti. Mašinos didžiausia apimtis yra 6 inčiai per 8. Tai užima nepilnas 4 laikraščio skiltis. Tinkamesnis laikraščiu dydis yra 3 arba 2 skilčių, t.y. 4 arba 6 inčių pločio. Nuotraukas užsakant, reikia tai priminti fotografui, kad jis padarytų reikiamo dydžio. Prašome atsizvelgti į Darbininko redakciją ir administraciją, kuri verčiasi labai kukliomis lėšomis ir vaizdus deda nemokamai. Administracija negali prisiimti papildomų išlaidų ir didelių nuotraukų sumažintas klies gaminti cinkografijoje.

Draugo dienraštis nuo kovo 1 metinę prenumeratą Chicagoje pakėlė iki 14 dolerių, kitur JAV ir Kanadoje — iki 12 dol.

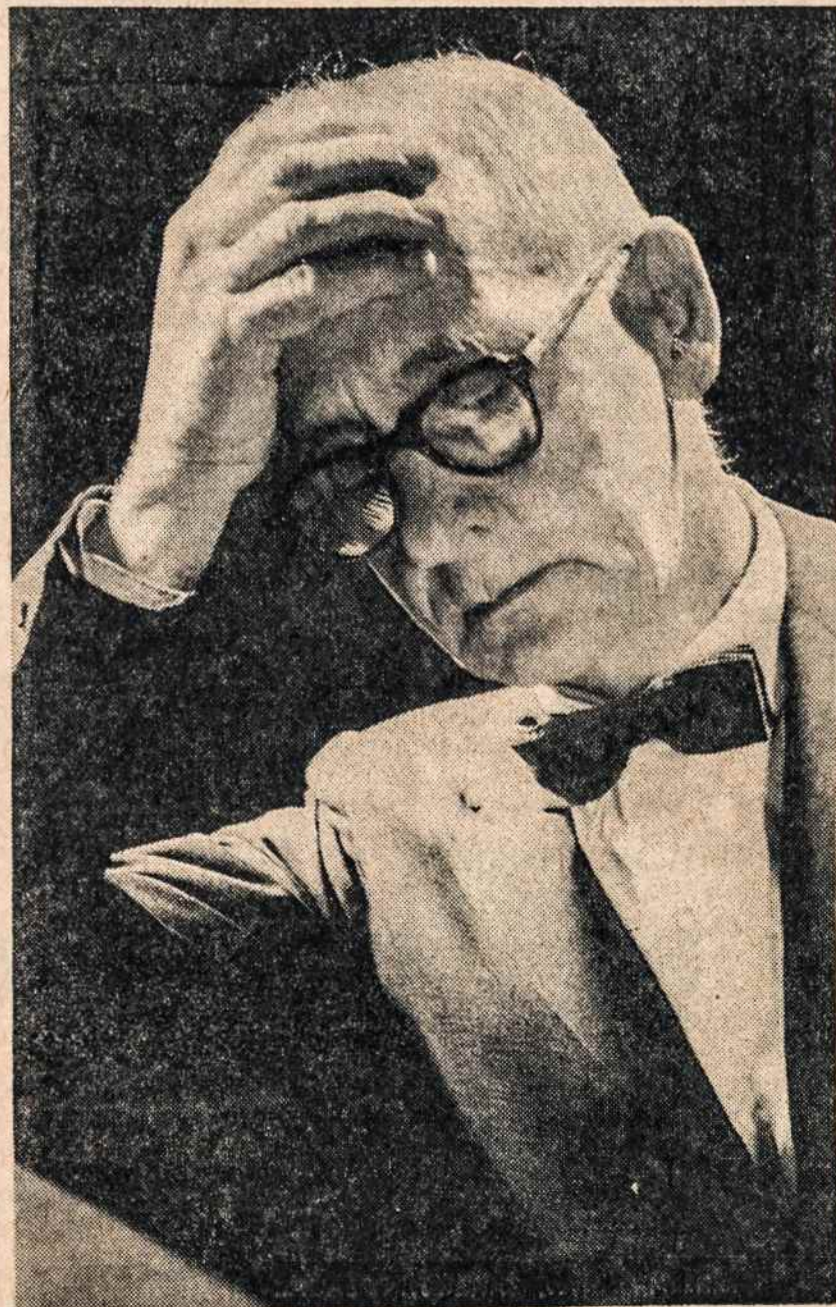
— Naujienos, socialistų leidžiamas Chicagoje dienraštis, redaguojamas dr. Pijaus Grigaičio, vasario 19 atšventė 50 metų sukaktį. Pirmas to dienoraščio numeris buvo išleistas 1914 vasario 19.

— Vasario 116 proga estų laikraštis "Teataja", leidžiamas Stockholme, Svedijoje, specialiu straipsniu prisiminė pavergtąją Lietuvą. Laikraštyje atspausdinta inž. Juozo Miklovo pranešimas Vliko sesijoje New Yorke.

— Lietuvių Fondo nauji pildiniai nariai, įnešę fondo sąskaiton po šimtą dolerių: LB Philadelphiajos apylinkė, Elena ir Jonas Sklandaičiai (Philadelphia, Pa.), Sofija ir Andrius Romanaukai (Philadelphia, Pa.), Aldona ir Vytautas Vizgirdai (Aurora, Ill.), Bronius Liškus (Chicago, Ill.), Povilas Karosas (New Britain, Conn.), Robertas Sherelis (Rochester, N.Y.).

V. Jankauskas

Reikalinga mergaitė-studentė vasarviete Echo Valley, vasaros sezonui. Kreiptis: Echo Valley, Echo Lake, Pa. Telefonas: Area Code: 717-424-1920 Helen Garmus.

MUZIKAS VLADAS JAKUBENAS. Nuotr. V. Maželis.

— Kun. Saliamonas Kaunas, vasario 11 mirė Vokietijoje. Palaidotas vasario 14 katalikų kapinėse Feuchte (Bavarijoje). Velionis buvo gimęs 1895 sausio 13 Degučių km., Bagotosios par. Kunigu buvo įšventintas 1922 rugsėjo 17. Lietuvoje kunigo pareigas ėjo Vilkauskio vyskupijoje, buvo Žvirgždaičių klebonu. Vokietijoje dirbo pastoracinį darbą įvairiose lietuvių stovyklose ir vokiečių parapijose. Laidotuvėse dalyvavo 26 kunigai, iš jų 11 lietuvių.

— Povilas Dėdelė, Lietuvos savanoris kūrėjas, mirė praėjusiais metais gruodžio 13 Australijoje, Geelonge. Velionis buvo gimęs 1892 kovo 14 Siesių vals., Ukmergės aps.

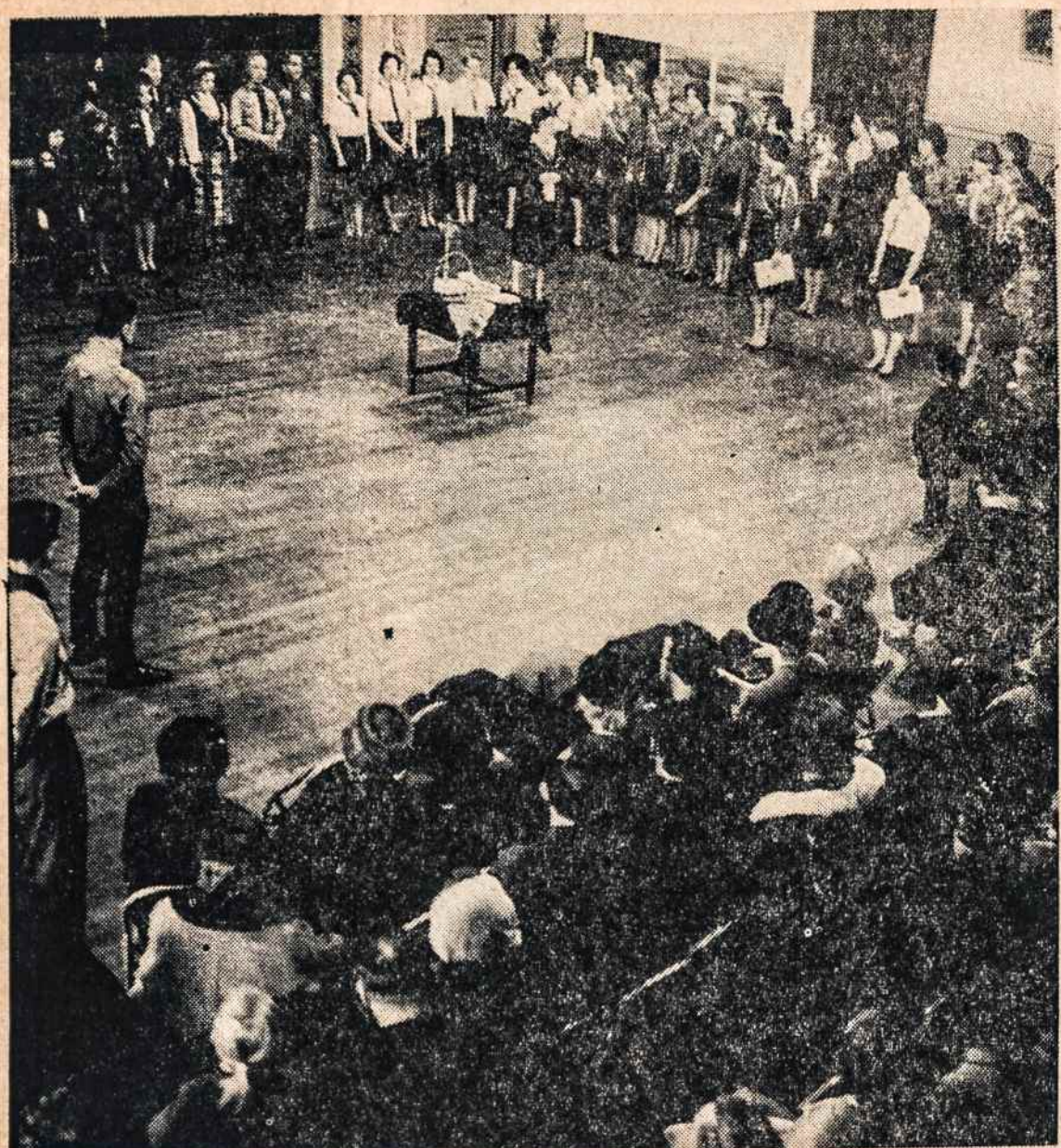
— Vaclovo Prižginto, uolaus knygų platintojo Los Angeles ir Darbininko bendradarbio, motina Sofija mirė Lietuvoje, Telsiuose. Reiškiamė gilią užuojautą.

— Adelaidėje, Australijoje, įsisteigė vyresniųjų moksleivių ateitinių kuopa. Valdybą sudaro pirm. Leonas Vasiūnas, vicepirm. Dalia Ramnauskaitė, sekr. Aušra Blandytė, išd. Nijolė Bataitytė, globėjas stud. Romas Jablonskis.

Remkite LITUANUS, lietuvių studentų informacinį žurnalą apie Lietuvą anglų kalba.
LITUANUS
910 Willoughby Avenue,
Brooklyn 21, N. Y.

PHILADELPHIJA, PA. Vasario 16 minėjime senosios emigracijos atstovai. Nuotr. V. Gruzdius.

NERINGOS penkmečio proga kalba vyriausia skautininkė Ona Zailskienė skaučių ir svečių būryje. Nuotr. V. Maželis.

New Yorko skaučių NERINGOS tunto penkmetis

Vasario 24 New Yorko skautės iškilmingai atšventė savo tunto gyvavimo penkmetį. Išpūdį didino dalyvavimas iškilnėje vyriausios skautininkės v. s. O. Zailskienės. Graži šventės įžanga padaryta sukaktuvių išvakarėse: vyriausė skautininkė su vietos skaučių vadovėmis aplankė Nepriklausomybės akto signatarą prof. Štepa. Kairį, skaučių rėmėjų pirmūnę B. Novickienę ir neseniai žuvusios aktyvios skautės J. Audėnaitės kapa.

Vasario 24 d. 11 val. skautai ir skautės uniformuoti dalyvavo Apreiškimo bažnyčioje pamaldose, kurių metu skautai ėjo bendros komunjijos ir buvo pašventinta skaučių tunto vėliava. Vėliavą pašventino kunigas J. Pakalniškis, o vėliavos tėvai buvo P. Leveckienė ir J. Audėnas.

Po pamaldų Apreiškimo parapijos didžiojoje salėje įvyko tuntu iškilminga sueiga, kurioje buvo perduota tuntui naujoji vėliava. Sveikinimo kalbas pasakė vyriausia skautininkė O. Zailskienė, Seserijos dvasios vadas kun. prof. S. Yla, rajono vadeiva s. Pileika ir kt. Įspūdingos sueigos metu jaunesnės skautės, skautės ir skautai davė įrodymų gražiomis skautiškomis tradicijomis. Šventės proga vyriausia skautininkė vietos veiklios skautės apdovanojo skautiško pažangumo žymėniu. Apdovanotos: R. Kulytė, R. Vilkutaitytė, A. Vilpišauskaitė ir G. Noakaitė (vėliavos žymėniu). Tuntui vėliavą pagaminimo pasklnt. B. Kidolienė.

Po sueigos mažesnėje salėje įvyko bendri skautų, jų tėvų ir svečių pietūs, kurių metu kalbėjo vėliavos tėvas J. Audėnas, Brolijos dvasios vadas kunigas J. Pakalniškis ir vyriausia skautininkė. Programai vadovavo ps. Siemaškienė.

Antrojeje programos dalyje buvo Kaziuko mugė ir meninė dalis, kurioje dalyvavo šokėja E. Kepalaitė.

Visoje dienos programoje jautėsi skautiškas darbštumas ir darnumas.

Tik gaila, kad diena buvo per trumpa, o programa gan plati, ir darbščiosios skautės net nespėjo pačios pasi-

VYRIAUSIA skautininkė O. Zailskienė (d.) pas skaučių rėmėjų pirmūnę B. Novickienę (k.).

NORWOOD, MASS.

Amerikos Lietuvių R.K. Federacijos 10 skyrius ir Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius bendrai surengė Lietuvos nepriklausomybės 45 metų sukakties minėjimą. Vasario 17, sekmadienį, 10 v. ryto šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje kun. A. Klimas aukėjo mišias už kenčiančią Lietuvą ir žuvusius lietuvius. Minėjimas įvyko 3 v. popiet parapijos salėje.

Rengimo komisijos pirmininkas V.J. Kudirka pradėjo minėjimą. Klebonas kun. A. Abraščinskas atkalbėjo maldą, ir visi sugiedojė Amerikos himną. Tolimesnei programai vadovavo K. Simėnas. Jis tarė žodį ir pakvietė atsistojimu pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę kovotojus. Iš plokštelės buvo sugrota maldą už tėvynę.

Kalbas pasakė kleb. kun. A. Abraščinskas, kun. A. Klimas, vyčių 27 kuopos atstovas A. Vaitonis. Pagrindinę paskaitą skaitė inž. Viktoras Kubilius iš Bostono.

Meninę programą atliko šv. Jurgio parapijos choristės; H. Novickienė ir K. Perednienė padainavo dvi daineles: Ten, kur Nemunas banguoja ir Pavasario vėjelis. Akomponavo muz. Kamantauskas. Bostono skaučių Birutės draugės atliko

džiaugti savo darbo rezultatais. Taip pat pasigesta meninėje dalyje pačių skaučių pasirodymų.

Pirmoji Neringos tuntininkė buvo ps. A. Noakaitė, o dabar tuntui vadovauja ps. R. Bružinskienė.

Vis pirmyn ir tobulyn, sesės skautės, tautiniame ir skautiškame darbe!

A.S.

LOWELL, MASS.

Vasario 16 minėjimą Lowell, Mass. lietuviai suruošė vasario 24 d. Minėjimą rengė visos vietos organizacijos: Altas, Moterų klubas, Lietuvių klubas ir parapija.

Posėdį atidarė Amerikoje gimęs ir pusėtinai lietuviškai kalbąs lietuvių klubo vedėjas Baumila ir pakvietė sakalbėti invokaciją-maldą kun. A. Janušonį. Toliau atsiprašęs, kad dar nestipriai jis kalbąs lietuviškai, pakvietė L. Paulauską ir perdavė posėdžio programos vadovavimą.

Minėjime vyriausias kalbėtojas buvo pakviestas poetas St. Santvaras iš Bostono. Savo gražiame žodyje poetas nukėlė klausytojus į Lietuvą ir pabėrė labai žavių vaizdų, piešdamas Lietuvos dvasinį ir fizinį grožį. Ir plačiašakis šimtmetis ažuolas, ir išsikerojusi, žiedais apilpusi, bitelemis duzgianti liepa, ir berželis svyruonėlis savo liūdinčiomis šakomis, ir vuturėlio skardenanti giesmė bedirbančiam laukuos — tai Lietuva.

Toliau Bostono mišrus choras išpildė dainų programą — padainavo Kur bėga Šešupė — C. Sasnausko, Kurteliai sulojo St. Sodeikos, Dobilas-J. Gaidelio, Po aukštus kalnus-K. Banaičio, Pradės aušrelė aušti—Budriūno, Pabuskit iš miego, J. Žilevičiaus.

Kad ir nepilname sąstate (dėl siaučiančių slogų), choro dainos praskambėjo labai nuotaikingai ir darniai. Buvo jaučiama, kad choras daug darbo yra įdėjęs. Balsai išlyginti. Būtų malonu, kad daugiau moterų savo gražia balso medžiaga įsijungtų į chorą.

Programos metu choras labai jautriai reagavo į dirigento komp. J. Gaidelio mostą. Gražiausiai praskambėjo Kur bėga Šešupė (C. Sasnausko) ir Po aukštus kalnus (K. Banaičio). Publika labai prašė kartoti Pradės aušrelė aušti (Br. Budriūno). Šioje dainoje senieji ateiviai (tremtinių yra tik apie 10 šeimų) įžiūrėjo savo

HARTFORD, CONN.

Antanas K. Mazalas, Darbininko skaitytojas, 80 metų, mirė Hartforde, kur išgyveno apie 50 metų. Turėjo savo vardo drabužių siuvyklą, veikusią 25 metus. Priklausė švč. Trejybės bažnyčiai, parapijos vyrų klubui, Balfui, Darbininkų Sąjungai. Paliko du sūnus — Stasį ir Antaną, kurie gyvena Hartforde, ištekėjusią dukterį ir 4 anūkus. (H.C.)

Laukiame aktorius Stasio Pilkos, akt. Vitalio Žukausko ir solisto Vytauto Prapuolenio kovo 10, sekmadienį, lietuvių klubo salėje. Vietos ir apylinkės lietuvių domisi ta literatūros ir dainų menine programa. Pavasarį, sakoma, iš Bostono atvyks lietuviška kantata, išpildoma Bostono mišrus choro. V. M. K.

montažą. Subatkevičių berniukas ir mergaitė padainavo lietuviškai ir pašoko.

Rezoliuciją perskaitė A. Tumas. Rezoliucija pasiūsta Amerikos prezidentui ir valdžios pareigūnams.

Aukų rinkimą pravedė J. Versiackas, J. Svidras, A. Vencus, O. Pazniokaitė ir B. Kamantauskienė. Aukų surinkta 222.75 dol. Programa baigta Lietuvos himnu. Po programos buvo vaišės. Šeimininge buvo M. Bartulienė.

Rengimo komisija reikią nuoširdžią padėką visiems ir visoms už aukas, kalbėtojams, atlikusiems meninę programą. Taip pat priklausio gili padėka ir tiem, kurie prisidėjo prie vaišių, sunėsdami tortus, gėrimus, lėkštes, patarnaudami vaišių metu; vyčių kuopos nariam ir kitiem. Zvalgas

paliktos Lietuvos ilgesį ir romantiką.

Programos metu choro atvangai P. Kaminskas du kartus padeklamavo P. Orientaitės ir J. Mikuckio eilėraščių.

Salėje Altui surinkta apie 200 dol. aukų. Po programos lietuvis šeimininkės paruošė labai gražią vakarienę. Šių vaišių vyriausia šeimininkė buvo Stefanija Kapeckienė. Prie labai skoningai ir gausiai apkrauto stalo choras dar dainavo: Karvelėli (C. Sasnausko) — solistas St. Santvaras, ir Tykus buvo vakarėlis (J. Strolis) Čia poetas St. Santvaras savo galingu ir pilnu sidabrinto metalo balsu ilgai žavėjo šeiminingus prie vaišių stalo. Choras dainavo dar daug kitų dainų.

Senųjų lietuvių, apie 100, daugiausia vyresnio amžiaus moterys, lyg raibosios gegutės, galvas pakreipusios ilgai klausėsi lietuviškų dainų koncerto prie vaišių stalo.

J. Akmenaitis

Genocido paroda...

(atkelta iš 5 psl.)

lė galėjo talpinti. Čiurlionio ansamblis gyvu pavyzdžiu parodė, kaip reikia rengti kultūringus ir įdomius balius.

Kun. Jonui Grigonui, naujai atkeltam į lietuvių Dievo Motinos Nepalaujamos Pagalbos parapiją asistentu, pagerbimo pietus 1963 vasario 24 iškėlė Moterų Sąjungos 36-oji kuopa. Be valgio, programoj buvo organizacijų sveikinimai "vokeiliu" teikimas, Ryto Babicko vadovaujamo okteto ir solisto J. Kazėno dainos. Atidaromąjį žodį tarė pirm. Stasiėnė, programą vedė S. Laniauskas.

Šių pagerbimo pietų reikšmė yra didesnė negu kurio nors kito pobūvio. Todėl į juos sutraukta lietuvių, kiek tik buvo galima. Buvo pasidžiaugta, kad parapija kunigu gavo sąmoningų lietuvių. Juo remsis lietuviškoji šios parapijos dalis, esanti mažumoje.

Lietuvos vyčiai kovo 3 minėjo savo globėją šv. Kazimierą, organizuotai dalyvaudami pamaldose Dievo Motinos Nepal. Pagalbos parapijos bažnyčioj ir eidami komunjijos. Į jų pusryčius buvo kviečiami ateitininkai ir skautai. Misijos Dievo Motinos Nepal. Pagalbos parapijoj pradėtos kovo 3. Pirmąją savaitę bus anglų kalba, nuo kovo 17 — lietuvių kalba. Misijas veda tėvas G. Kijauskas, S.J.

Čiurlionio ansamblis kovo 2 dviem autobusais buvo išvykęs į Chicago, kur Marijos aukštesniosios mokyklos salėje davė koncertą Dainavos jaunimo stovyklos naudai. Koncerto programoj taip pat dalyvavo solistai Ald. Stempuzienė ir V. Verikaitis.

"Gatvės vaiko" vaidinimą — veikalą stato Chicagos Lietuvių Scenos Darbuotojų Sąjunga 1963 kovo 16 šv. Jurgio parapijos salėje, pradžia 8 val. v., bilietai nuo pustrėčio iki pusantro dol. (5)

Dr. A. Martus Lietuvos Nepriklausomybės šventės proga Lietuvių Bendruomenėl aukojė 25 dol.

Moterų Sąjungos 36 kuopa iš kun. J. Grigonui pagerbti rengtų pietų gautąjį pelną (pusketvirto šimto dol. su viršum) paskyrė Dievo Motinos Nepal. Pagalbos parapijai valymo siurbliui įsigyti.

Chicagos Liet. Scenos Darbuotojų Sąjungos aktoriai Rukuiza ir Bernatonis kovo 2 buvo atvykę susipažinti su šv. Jurgio parapijos salės scena, kur kovo 16 statomas "Gatvės vaikas". (5)

CHICAGOJE aukštesniosios liuanistinės mokyklos mokiniai dalyvavo Vasario 16 iškilnėje, padedant vainiką prie paminklo. Čia jų dalis. Nuotr. Z. Degučio.

Norite geros — meniškios fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ Įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobuvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y. Tel. HYacint 7-4677

Cafe Geiger 206 East 86th Street (tarp 2 ir 3 Ave.) New York, N. Y. Tel. RE 4-4428. Vedėjas: Helmut Vollmer KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. popiet. Užkandžiai iš nuosavos virtuvės. Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė.

Adolfo SCHRAGERIO

Vienintelis atstovas Amerikoje šių vokiškų svečių kambario spintų

Turime nuolat mūsų sandėlyje įvairaus dydžio bei įvairaus medžio. Baldas išardomas ir pristatomas į bet kurią JAV-bių vietą.

336 East 86th St., N.Y.C.

Tarp 2-os ir 1-os Avenue • TR 9-0400 Atidaryta kasdien nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro Antradieniais ir šeštadieniais 9 iki 6 val. vak.

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

PARK-HILL REALTY

REAL ESTATE & INSURANCE 84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y. Virginia 3-1477

Čia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Čia galite visokeriopai apsidrausti; čia užpildomi valstybinių mokesčių — taksų blankai. ALBERT F. PETERS - Petrauskas

WHITE HORSE TAVERN baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviem

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN Inc.

VYTAUTAS BELECKAS Savininkas 1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood) Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėm ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maitas prieinamomis kainomis.

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKISKOS SPECIALYBĖS SCHALLER & WEBER Augščiausios kokybės produktai • Mūsų krautuvėse geriausios dešros • Kelionė ir TV užkandžiai, kumpiai, įvairiausios mėsos ir kiti produktai • Užkeikite — įsitikinsite! 6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6 New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 g-vių) Ridgevode — 56-51 Myrtle Ave. — VA 1-7068 Astorijoje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210 Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540 Flushing — 41-06 Main Street — III 5-2552 Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

SPORTAS

Futbolas

Pereitą sekmadienį nors ir būta gražaus oro, bet New York nebuvo nei vienu futbolo rungtynių. Futbolo sąjunga jau šeštadienį visas rungtynes atšaukė, nes po penktadienį iškritusio sniego ir vėliau atšilusio oro futbolo aikštės pavirto neišbrendamomis pelkėmis.

Šį sekmadienį jei oras leis, mūsų abi seniorių futbolo komandos keliauja į New Jersey žaisti pirmenybių rungtynių su West NY. Prieš šią komandą LAK pirmame rate namie laimėjo 4:0, o pernai pas juos pralaimėjo 1:2. Paminėtina, kad pirmenybių lyderis Stanfordas šį sezoną tenai buvo sukultas net 6:1! Atletams partina gerai apsižiūrėti, kad neprarastų taškų, reikalingų antros vietos išlaikymui. Rungtynės bus Memorial Park 55 St ir Broadway, West New York, NJ. Rezervinės pradeda 12:45, pirmosios 2:30. Jaunių B komanda žaidžia pas Blue Star B 11 val.

Rytų apygardos krepšinio pirmenybės

Rytų apygardos 1962-63 metų krepšinio varžybos bus kovo 23, šeštadienį. Rengėjas Waterburio Gintaras, kuris yra tris kartus iš eilės laimėjęs S. Amerikos krepšinio žaidynes. Šiose varžybose vyrų grupėje, atrodo, težias meisteris Waterburio Gintaras ir Brooklyno Lietuvių Atletų Klubas.

Atletas

KUR RASTI GEROS NUOTAIKOS IR GRAŽAUS POILSIO

Ne vien jaunesnieji, bet ir vyresnio amžiaus žmonės ieško vietos, kur susidaro gera nuotaika ir pasilsis žmogus nuo kasdieninio darbo ir kai kurių rūpesčių. Daugelis mūsų to ieško. Kad ir didžiuliam New Yorke, nežinant, tokią vietą sunkiau surasti. Tačiau daug mūsų žmonių jau praprato, susiradus valandai kitai laiko, pasukti į Yorkville ir čia Cafe Geiger pasėdi, pasiklauso muzikos, pavalgio, išgeria kavos ar ko kito, ir tai daro dažnai, kada tik laikas leidžia.

Cafe Geiger sutinki daugiau žmonių, kurie daugiau ryšio turi su senuoju kontinentu, su Europa. Čia nuotaika ir aplinka europinė. Muziką ir kontinentalinę muziką visą dieną. Vakaris orkestras, o dieną — parinktos plėkštelės.

Si svetainė jau pereitą rudėnį pasipuošė, nors atrodė gražiai, bet dar daugiau pagražinta, ir šiandien tikrai jauki. Kaip tos kavinės vidus, tvarka, taip ir maistas europietiški. O kokie pyragaičiai arba tortai! Čia pasistiprini, ir tai ne kamšaty: staliukai atokiai vienas nuo kito. Sėdėdamas, klausydamas kontinentalinės muzikos, valgydamas europietiška maistą, žmogus nutolsta nuo kasdienybės.

Šios kavinės savininką pažįsta lankytojai. Pažįsta jį kaimynai. Dėl jo populiarumo, kaip kai kurie laikraščiai rašė, jis, Helmut Vollmer, Yorkvilės meru vadinamas.

Be valgių pačioje kavinėje, daug kas įpratus čia pirkti tortus, bankučenius ir kitus skanėstus. Užsisako telefonu ne tik šventėms, gimtadieniam ar kitokioms progoms, bet ir šiaip savaitgaliams ar kasdieniniam stalui. Turėdamas sveičią, čia jį atsivedi ir linksmai laiką praleidi.

V. B.

ROOMS AND BOARD

For ELDERLY LADIES includes Meals, Laundry, Television Nice Lawn and Sun Porch Call

516 - Baldwin 3-2971

FESTIVAL RESTAURANT
RUOSIAME LIETUVISKAS VESTUVES. SALES PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS — VELITUI. Adresas: 40 E. 26th St., N.Y.C., N.Y. Tel.: MU 3-2928 Savininkas VACYS STEPONIS

SACHMATAI

Veda K. Merkis
— P. Lukošiusas atsiuntė mums P. Australijos lietuvių šachmatininkų sveikinimus, draug pranešdamas, kad Adelaidės Vytis šių metų lygos rungtynėse pasirodys su 3 komandom. Pirmoji komanda žais ilgametis Australijos čempionas J. Košnicas (jo motina vilnietė), P. Australijos čempionas L. Horton ir Adelaidės vice-meisteris J. Hartovanyj. Turi gražių vilčių iškovoti pirmąją vietą.

— So Bostono lietuvių piliečių draugijos šachmatų komanda, kuri Bostono tarpklubinėse varžybose sutrumpintai vadinama "Lithuanian", užbaigė savo rungtynes gana kukliai, pasiekusi 3 laimėjimus: pirmame rate prieš Cambridge 2 (3½-1½) ir antrame rate prieš Boylstoną 3-2, ir prieš tą patį Cambridge 4½-½. Lygos lentelėje stovės 4-5 vietoj. Komandai vadovavo Algis Makaitis, Harvardo univ. studentas, uoliai pavadavęs negalėjusių dėl ligos dalyvauti varžybose K. Merkį. Nepasirodė komandov buv. Bostono meisteris Gediminas Sveikauskas, dabar tęsiasi mokslus New Yorke, ir tik kartą dalyvavo rungtynėse Leopoldas Sveikauskas, Yale universiteto lektorius. Pastovias lietuvių komandas žaidikais pasidarė 3 jaunuoliai: A. Makaitis, A. Leonavičius ir Ramūnas Girnius, pastiprinti Aleksiu Klinovu ir latviu Ezerintu. Komandos ramstis buvo Algis Makaitis, kuris žaidžiamas pirmojo lentos prieš geriausius Bostono žaidikus, sukurė 6 taškus iš 10.

— Massachusettso šachmatų p-bes laimėjo Dr. J. Gosteli ir J. Curdo po 5-1 tš., 3 v. A. Freeman 4-2. A. Makaitis baigė su 3 tš. B klasės p-bese geriau pasirodė Ramūnas Girnius, surinkęs 3½ tš. iš 6.

— Baltijos klubo p-bese New York pirmą vietą pasidalino Znotinš ir Pamiļins surinkę 8½ taško. Mūsų šachmatų geriausiai baigė Sukys su 7 tš., toliau Stakins 6½, Laurinaitis ir Adomaitis po 6, Trojanas 4½, Strolia ir Vasiliauskas po 4. Viso dalyvavo 23 žaidėjai, lošta 11 ratų. Sekantį mėn. prasidės miesto komandinės p-bės. Pabaltiečiai išstatys dvi komandas, vadovaus Pamiļins ir Trojanas.

— New York vasario 22-24 turnyrą laimėjo Benko, dalyvavo Adomaitis ir Laurinaitis. Balandžio 5-7 rengiamas panašus turnyras.

— N. Y. Estai iškvietė Liet. Atletų klubo komandą draugiškam susitikimui. Varžybos įvyks kovo 17, Estų Namuose, 3 val. p.p.

DISPLAY

BUYING A HOME — Get a complete report on your choice before you buy. Phone or send for information

APEX HOME INSPECTION SERVICE
85-04 106th Street, Richmond Hill, N. Y. — Call VI 7-2875

NEW LOCATION JAMES V. MANGANO
Jasman Watch Co.
Diamonds - Watches - Jewelry
76 W. 47th Street, Manhattan (near 6th Ave.)
CI 6-1860

TERI'S
1111 Avenue O, Brooklyn
ES 6-8820
Religious articles - Missals
Greeting cards - gifts
Amsco and Barron Books
School Supplies

— Outstanding values on famous brands of CARPETING. Buy now & save! Remnant clearance. Dorte Rug Shop Ridgewood's leading floor covering specialists. Our only store is located at 56-52 Myrtle Ave. near Seneca Avenue, VA 1-1936 and 1988 (Please mention this Ad)

FALMAY INCOME TAX SERVICE
Private, confidential. Both Federal & State prepared for \$8.00. Members of the National Association of Tax Consultants. Located on 2104 Bath Ave., HI 9-7000
George J. Falvo — Director

JOSEPH J. NOE STUDIOS, Inc. — ECCLESIASTICAL WOODWORK. Craftsmen in: Pews, Altars, Railings, Pulpits, Statues, Stations of the Cross, all types of Church furnishings. — 1952 Mayflower Avenue, New York 61, N.Y. UNDERHILL 3-8991

FOR THE FINEST OF LIQUORS SHOP AT THE HOUSE OF FORST LIQUOR STORE
Free Delivery
265 Jericho Turnpike (off Plainfield Ave.), Floral Park, L.I., N.Y. Phone FL 4-2105 — Ask for OTTO.

CROSS ISLAND Party Catering off premises catering to any size party. Every buffet expertly set-up and decorated, meals perfectly served by experienced waiters & bar tenders. From a party to a banquet. Special consideration to religious groups & churches. 163 Nassau Blvd., Garden City South, N.Y. — IVANHOE 9-5933

DOMINICK TIMO Contractor
Everything and Anything in the Contracting Line. All our work done at reasonable rates — all our work guaranteed. Special consideration to religious groups. — Dominick Timo
830 Hendrix St., Brooklyn, N. Y. CL 7-2256

DANCING IS FUN at LA MARTINIQUE CLUB
Music by Chic Morrison
Cocktail Lounge
Restaurant
Ladies invited
IDA C. BECKER'S
La Martinique
Adm. Fri. Sup. \$1.55
Sat. Eve. \$1.75
tax incl.
Adults Only
57 West 57th Street
at 6th Ave.
PL 2-2234

ROGER E. GARROW CUSTOM BUILDER
Specializing in 1 & 2 Family Homes — general vicinity of Island Park, Long Island. Special consideration to religious groups.
Call 516 GE 2-5968

ACE FUEL OIL CORP.
The Company that Service Built. 35 years of experience. Special consideration to religious groups. Call UL 2-7000
If you want the Best of Service remember ACE FUEL OIL CORP.
1 Coffey Street, Brooklyn, N. Y.

HOTELS

LOMBARDY HOTEL
Just Off Park Ave. "A Fine Home Away from Home". Transients — Permanents. Air Cond. — TV. Near 5th Ave. Shops and Theatres Reasonable Rates Including Continental Breakfast.
Laurent Restaurant
Cocktail Lounge
111 East 56th St., N. Y. C.
PL 3-8600

RESTAURANTS

SALERNO Italian Restaurant
Finest Italian Restaurant in Queens "Special Lenten Dishes" — For Gracious Italian Food Try The Lovely Immaculate
SALERNO Italian Restaurant
117-11 Hillside Ave.
Richmond Hill - Open daily from 11 A. M. Free Parking
Tel. VI 6-9740
Member of Diners Club

GARDINERS RESTAURANT
Luncheons - Dinners - Cocktails
Our Driftwood Room is now available for small weddings, showers, meetings and all social functions.
62 Gardiners Ave., Levittown, N. Y.
Barney Murtagh — PE 1-8330

NEAL'S RESTAURANT
66 W. Fordham Rd. — FO 4-3892
Excellent Cuisine - Open All Year.
Sea Food - Cjops - Steaks
Weddings, Communion Breakfasts, Beef steak parties, Confirmations, Banquets, Socials, Catering. When Uptown — it's Neal's — FO 4-3892

STELLA D'ORO Italian Cuisine — "A Fabulous Roman Palace Setting" Cocktail Lounge, Dinner & Supper à la Carte. Party facilities. — 5806 Broadway, near 238th St., N.Y.C.
Diners Club - American Express
Free parking on our own lot. Closed Mondays.
Call KI 3-2245

JANE DAVIES RESTAURANT (since 1929)
"American food as American as apple pie" Luncheons from \$1.35, Dinners from \$2.25. Closed Sundays.
145 W. 55th St., N.Y. at 7th Ave.
CI 7-0176

REAL ESTATE

Copaigue, L.I. Our Lady of Assumption parish and Parochial School. Cape Cod \$15,500, 3 bedrooms, eat-in kitchen, wall/wall carpet, storms & screens, garage, full basement, 60x100 plot. City water & well water for the lawn. — Many extras. Owner. 516 MY 1-7986.

Uniondale, L.I. St. Martha's Parish and Parochial School. — All Brick House, 4 bedrms, living-dining rm, eat-in kitchen, 2 baths, oversized garage. A-1 landscaping. Church around corner, school across street, walk to stores. \$21,500. — Owner. Phone IV 3-6630.

Lindenhurst — 65' custom built cedar shingle ranche, attached 2-car garage, 3 bedrooms, large kitchen, diningroom, basement, plot 96x112, near schools. Owner transferred — sacrificing at \$17,500. prin. only. 516 TU 4-0133.

DISPLAY

MORSCHER'S PORK STORE
Namy gamybos dešros ir rūkytos mėsos. Geriausios kokybės mėsos, lengvai virškinami skilandžiai
58-44 Catalpa Avenue
Ridgewood 27, N. Y.
VA 1-1040

RIDGEWOOD CYCLE SERVICE
71 Fresh Pond Road, near Myrtle Ave., Ridgewood 27 Queens
10 Speed Racing Bike \$69.95
4 Speed Racing Bike \$49.95
One Year Free Service
Special Consideration to Religious Groups — ask for Mr. Batty

ARC ORNAMENTAL Iron Works
We do work anywhere in 5 Boros. Ornamental Iron Work Railings—CellarDoors—Fences Room Dividers
Honest Prices—Work Guaranteed General Repairwork
For Free Estimates Call ES 6-3311
1649 McDonald Ave. Brooklyn, N.Y.

NEUFELD AGENCY, INC.
45-19 Broadway (Corn. 46th St.) Long Island City
All Types of Federal and State Income Taxes Prepared Here
Open Mon.—Wed.—Fri. 10 A.M. to 8 P.M. Tues. and Thurs. 10 A.M. to 5:30 P.M. Sat. 10 A.M. to 2 P.M. Also General Insurance and Life.—Real Estate—Notary Public
AS 8-8888

STEINWAY FURNITURE Corp.
32-40 Steinway St., L. I. C., N.Y. Offers a Large Selection of Unpainted Furniture, Also Wood and Metal Kitchen Cabinets, Wardrobes, All Low Priced. Open Evenings to 8:30 P. M. Except Wednesdays and Saturdays. Tel.: RA 8-4585

For Better Wedding and Week-End Dancing
TUXEDO BALLROOM
Offers the Finest
Call FR 4-7335
210 E. 86th Street & 3rd Avenue
New York City

ALBERT MAIER, INC.
Kiaulienos krautuvė. Geriausia kiauliena ir kiti mėsos produktai urmu ir mažais kiekiais. Kasdien šviežios — namų gamybos "Kieibassy".
1927 Washington Ave., Bronx 57, N. Y. TRemont 8-8193

EVERBEST PORK STORE
74 Westchester Square, Bronx, N.Y. HOME MADE SAUSAGE
Finest Pork, Veal and Beef
Poultry Fresh Daily
UN 3-9007
NEMETH & MAIER, Proprietors

T. McDONNELL MOVING & STORAGE
665 Franklin Ave., Brooklyn
MA 2-1197

LAND CONTRACTORS
194 State Street, Brooklyn, N. Y. Floor Scraping our Specialty
Painting, Plumbing, Cement Work Basements cleaned and all work guaranteed. Special consideration to Religious Groups. — JA 2-5886

KINGSWOOD White Mts. — Pike, New Hampshire all around camp for boys 6-16 yrs. Baseball, golf, crafts, basketball, nature, sailing, water skiing, deep sea fishing, riding trips, tutoring. Resident chaplain, 2 nurses. Fee \$550. R. L. Smith, 120 T Beach Ave., Larchmont, NY, 914 TE 4-5880

QUESTA MOVING EXPRESS
699 Amsterdam Avenue
New York City
LOCAL MOVING
Fast Reliable Service
MO 6-8191 — ask for Mr. Rangel

HENRY WEYDIG & SON, Inc.
FUNERAL HOME
Flushing 9-8563
Charles Weydig, Lic. Mgr.
13-39 122nd St., College Point, N. Y.

RUBBER STAMPS — 2 Hour Service
1 Rubber Stamp in plastic container only \$1.00. Printing of Wedding announcements, Social printing, Plastic and Brass Signs. Phone orders accepted. — Union Stamp Work & Printing Co., 817 Broadway 3, N. Y. C. Call AL 4-3000.

NEW BONAPARTE
1613 Ave M (Next to Elm Theatre)
DEwey 6-6880
Have You Tried Ralph Sorrentino's famous Italian Cuisine? "Where the Stars meet" A la Carte - Dinners - Cocktails - Parties accommodated.

The **MOUNT PLEASANT CATHOLIC CLUB**. Rev. Daniel L. Shannon, O.P., Moderator Dance Every Fri. Night. Adm. \$2.50; 9:30 p.m. Al Prime & his Society Orch. - Phil Guar & his Latin Rhythm.
HOTEL COMMODORE
42nd St. & Lexington Ave., N. Y. C.

Ladies: Hair off Face, Arms, Legs and Body. Safe, rapid, permanent, painless. Expert to Sensitive mature people's needs. Free estimates. Results guaranteed.
E. CAPALDO
33 West 42nd Street, N. Y. C.
8th Floor — PE 6-2920

AUTOMATIC TRANSMISSIONS
Rescued, Repaired and Completely Rebuilt. All work done at reasonable prices. 1 year guarantee on all completely rebuilt parts. MANHATTAN TRANSMISSION SERVICE,
547 W. 133th Street — TO 2-7213.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Call LO 3-7291

DISPLAY
COMPARE THESE PRICES
When You Buy FURNITURE!
Sectional 2, 3 or 4 pieces \$59.00 each
Kitchen Set 5 pieces — \$34.95 Set
Bedroom Sets \$79.00
BROOKS FURNITURE
2239 3rd Ave., N. Y. C. (122 Street)
LE 4-2550

CORTES LINOLEUM
578 Prospect Ave., Bronx
Linoleum — Rugs — Floor Tiles
All Work Done At Reasonable Prices. We also do Painting and Decorating. All Work Guaranteed.
Special Consideration To Religious Groups
Call LU5- 3898 Ask For Joe Rod

DESIGN-A-SIGN INC.
2 W. 46th St. N. Y. C.
PL 7-8428
Name Plates, Desk and Door Signs 2" x 8" stock size or your specs. Choice of Background and letter color - white, blue, red, blue, green and gold. Also Badges 1" x 3". Stock Size (with pins) Same color combinations as above order only 1 or 1000. Rush svce. available

AUTO SEAT COVERS
Car Tops, Cars of all make. Producer's Sale! Tonneau Covers before \$75, now \$25; before \$35, now \$13.50
Seat Covers \$9.75
ACE MFG. CO.
2334 First Ave., New York City
EN 9-6010

WEST END LOUNGE
Finest in American and Italian Foods
We specialize in Food the Way Mother cooked at Home Special Consideration to Religious Groups
Call ES 2-9865 For Reservation
Ask for Mrs. Lombro
2568 86th St.
Brooklyn, N. Y.

DR. PAT NERI D.C. CHIROPRACTOR
Palmer and Diversified Methods
N. Y. C. Office:
370 7th Avenue — BR 9-1550
Islip, L. I.:
11 West Walnut St. — JU 1-3206

REFRIG cabinets, etc. all types of furniture, baby cribs, chest sprayed like new \$35. Any color Free pick-up and delivery. Special consideration to religious groups. B'KLYN SPRAYING CO., 7115 8th Avenue, Brooklyn, N. Y. — TE 9-1266.

MICHAEL'S FUEL CO.
Complete Heating Installations
General Motors Delco-Heating Licensed Installers
1815 Gates Ave. (bet. Onderdonk & Seneca Ave.), Ridgewood 27, N. Y. Plumbers Lic. No. 7843 • VA 1-9235

FLOOR SCRAPING
All work done at reasonable rates
All Work Guaranteed
Special consideration to religious groups
Call PR 4-2076 — ask for Mr. Whitehorn, 988 Park Pl., Brooklyn

GENE KELLY Moving & Storage
Local and Long Distance — Moving - Packing - Crating. Licensed piano movers. Commercial movers. Special consideration to religious groups.
Call GL 3-8000 — ask for GENE KELLY

C & E Electrical Appliances. Check our low prices before you buy that T.V., Radio, Camera or any electrical appliance. We repair anything: electrical toasters, irons, T.V., radios, phonographs. Call IN 2-6166-7 ask for Eddie Forkos, 14 Duryea Pl. opp. B'klyn Union Gas. Co. Special consideration for religious groups.

FAMOUS IMPERIAL GARDENS
offers
Dance halls, Dining rooms — Luxuriously decorated for Weddings - Engagement parties - Banquets - Bachelor parties - All kinds of social events — from a sandwich to a dinner. Reasonable prices. Accommodations from 50 to 650. Air conditioned. 1209 Colgate Ave., Bronx, N. Y. (corner Westchester Ave.)
For Reservations call:
TY 3-7133 — TY 3-7134

PETER PAN Donuts & Muffins — all baking done on premises. 40 varieties of delicious Donuts prepared before your eyes. 1558 Flatbush Ave. corner Nostrand Av. Call GE 4-9862 Catering to groups, parties and social functions. Ask for Joe Ambrogio. Remember we sell coffee also.

IMBRIALE SHORE GARDENS CATERING - WEDDINGS
Banquets - Communion Breakfast
Up to 200 Free Parking
16 Bay Ridge Ave., Brooklyn 9, NY
SHore Road 5-9336

FLATBUSH MARINE PARK AND NEARBY AREAS INCOME TAX
Returns professionally prepared
Call DE 6-3986 for appointment

PRINTING — DISCOUNTS WEDDING AND FAVORS
10 Personal Memo Pads \$3.25
Quality printing of every description
PALMERI PRINTING
1305 38th Street, Brooklyn, N. Y.
UL 3-2064

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.
46-38 40 STAGG ST BROOKLYN 6 N Y
Telefonas STagg 7 5937

JUOZO IR IZABELL MISIONŲ RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausias rusies amerikiečių ir importuotų gėrimų Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 9-5077
buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. • Tel. STagg 2-4329
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS
Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrus
— We take all orders special price for Weddings and Parties —
Home-Made Bologna

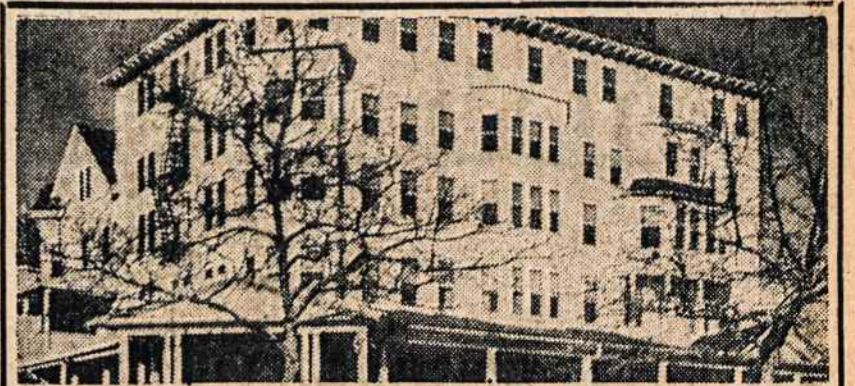
HAVEN REALTY
Keltioni biuras lėktuvais ir laivais. Apraudimas gyvybės, namų, automobilų, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudo, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinių investacijos. Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Sekmadieniais popiet 1-5 val.
87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

GROZIO SALONAS "RŪTA"
ANNA MASILIONIS — diplomuota specialistė. Baigusi Paryžiuje. Iškūrė Jamaica prie 88 gatvės, šalia J. Andriūšio įstaigos. Vaziuojant Jamaica traukinio linija, išlipi Forest Parkway stotyje.
ATLIEKA DARBĄ GRAŽIAI IR PIGIOMIS KAINOMIS. Pusmetinės pradedama nuo \$500 ir t.t.
87-17 Jamaica Ave. • VI 9-6948
Woodhaven 21, N. Y.

Namų pardavimo bei apraudoimo reikalais kreipkitės
INSURANCE - REAL ESTATE
JOHN ORMAN AGENCY
110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
Tel. Virginia 6-1800

Mr. & Mrs. MATTHEW MAZEIKA
PARK FLORIST
Visokiomis progomis gėlės pristatomos
veltui — F.T.D.
80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y.
Tel. Virginia 9-3112

HOLY LIGHT
BAZNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ
RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION
B. KUČINSKAS, sav.
280 BOERUM ST., BROOKLYN 6, N. Y.
(212) GL 6-0200 Resid. Illinois 8-7118

Viešbutis NIDA, prie Atlanto, atdaras visus metus Asbury Park, N. J. • 7-tos ir Park Ave. kampe • Tel.: PR 4-7788
Svarūs kambariai, rami vieta, pigus ir skanus maistas. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Prie viešbučio velkia restoranas ir baras. — Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusais.
P. ir C. MACULIAI, savininkai

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Už a.a. kunigo Viliamo Pin-
kaus vėle, minint jo penkiolik-
tas mirties metines, Švč. M. Ma-
rijos Dangun Ėmimo bažnyčio-
je, Centerreach, L.I., N.Y., ko-
vo 10 ir 11 dienomis kun. J.
Vilutis aukos šv. mišias. Kun.
J. Vilutis vra atvykęs iš Argen-
tinios atostogų pas savo moti-
nų gyvenančią Centerreach, L.
I., N.Y.

Albinas ir Ieva Trečiokai iš
Orange, N.J., kovo 8 laivu
Niew Amsterdam išplaukė ke-
letai savaičių į Virgin Islands,
Venezuela, Curacao, Jamaica,
ir Haiti. Su jais kartu važiuo-
ia Čenreckienė, Bražukienė ir
Brando iš New Jersey ir Isabe-
lė Misiunienė iš Richmond
Hill, N.Y.

LFB New Yorko sambūrio
susirinkimas ivyksta kovo 16,
šeštadienį, 7 v.v. dr. B. Radzi-
vano bute, 84-16 110 Str., Rich-
mond Hill. (Važiuoti BMT Ja-
maica traukiniu iki 111 STR.).
Darbotvarkėje Jokūbo J. Stu-
ko, lietuvių grupės pasaulinei
parodai New Yorke ruošti komi-
teto pirmininko paskaita —
pranešimai — "1964-65 pasau-
linė paroda New Yorke ir lie-
tuvių pareigos bei galimybės
joje pasireikšti". Be to, kitos
svarbios dienos aktualijos.

Noveną į šv. Juozapą New-
arko Švč. Trejybės lietuvių pa-
rapijos bažnyčioje prasidės sek-
madienį, kovo 10 d. Šiokiadi-
niais novenos pamaldos anglų
kalba bus 5:15 ir 7:00 val. va-
kare, lietuvių kalba 7:30 val.
vakare. Noveną ves tėvas To-
mas Žiuraitis, O.P.

Darbininko koncerto pro-
ga prisijungė aukų išlaidom pa-
dengti: Kun. A. Senkus, N.Y.
C.; B. Pocienė, J. Macytė, M.
Klusas ir A. Gaitis iš Brooklyn,
N.Y.; P. Biržetienė, Woodha-
ven, N.Y.; Dr. A. Gylys, Kings
Park, N.Y.; E. Galčius, L.I.
City, N.Y.; M. Rusienė, Pt.
Washington, N.Y.; P. Janulis,
Jackson Heights, N.Y.; K. Ku-
prėnas, Ossining, N.Y.; I. Oku-
nis, Flushing, N.Y.; O. Lazaus-
kienė, Great Neck, N.Y.; O.
Saukaitienė, Bristol, Conn.; K.
Witort, Waterbury, Conn.; B.
Budris, Freehold, N.J.; F. Vaš-
kas, Newark, N.J.; J. Tama-
šauskas, Paterson, N.J.; P. Ivaš-
ka, Elizabeth, N.J.; V. Baltru-
šaitis, Hillside, N.J.; Jokubaš
J. Stukas, Hillside, N.J. Visiem
parėmusiems koncertą ir ypač
koncerto macentui W. Turuliu
(Richmond Hill, N. Y.), paau-
kosiams \$500 dol., nuoširdžiai
dėkojam.

Tėvai Pranciškonai

VALTERIS TURULIS, Darbinin-
kokoncerto proga paaucokęs 500
dol., šv. Antano gimnazijos staty-
bai.

STASIO PILKOS REČITALIS

Valst. Teatro aktorius ir reži-
sierius Stasys Pilka, šiuo metu
gyvenęs Chicagoje, kovo 10
4 val. popiet, Apreiškimo pa-
salė, Brooklyne, išpildys pro-
gramą — rečitalį, minint jo 40
metų scenos darbo sukaktį. Su
St. Pilka programoje dalyvaus
pianistė Aldona Kepalaitė.

Stasj Pilką atsimena ne tik
naujieji ateiviai, bet ir senieji.

1926-29 m. St. Pilka lankėsi
Amerikoje ir apvažinėjo dau-
gelį lietuviškų kolonijų vaidin-
damas ir režisuodamas. Vyres-
nieji jį dar prisimena ir iš
"Dzimdzi Drimdzi" laikų. Jis
kurį laiką toje grupėje vaidi-
no.

Pasitraukęs iš Lietuvos, St.
Pilka daug kur praskaidrinda-
vo tremties dienas lietuviška
poezija, proza ir ištraukomis iš

vaidinimų, važinėdamas po sto-
vyklas.

Amerikoje St. Pilka kiek ga-
lėdamas ir toliau tęsia lietuviš-
ko teatro veiklą Chicagoje,
karts nuo karto išvykdamas į
kitas kolonijas su savo atlieka-
ma programa — rečitaliais.

New Yorko visuomenė turės
progos šio įvairių teatro sričių
darbuotojo pasiklausyti ir pa-
gerbti jį savo atsilankymu jo
40 metų sceninio darbo su-
kakties proga.

Mūsų jaunesniajai kartai yra
proga paklausyti, kaip skamba
Sekspryas lietuviškai, nes St.
Pilka žada duoti ištraukų iš šio
garsaus dramaturgo veikalų.

Tikimės, kad N. Yorko visuo-
menė gausiai atsilankys į
šį rengimą ir įrodys, kad jai
yra mielas lietuviškas scenos
žodis. V. V.

ŠV. ANTANO gimnazijos mokiniai pučia skudučius Darbininko koncerte. Nuotr. V. Maželio.

BERNIUKŲ DAINOS IR SKUDUČIAI NEW YORKE

Darbininko koncertan kovo
3 buvo atvykęs pranciškonų šv.
Antano gimnazijos berniukų
choras, vadovaujamas Tėv. Ber-
nardino Grauslio, O.F.M. Tai
buvo pirmas toks koncertas, ku-
rio programą išpildė jaunimas.
Jaunimas ir sutraukė publikos
pilną šv. Tomo salę Woodhave-
ne.

Mokinių chorai yra daugiau
ar mažiau panašūs. Jiem neta-
stoma tokių reikalavimų, kaip
suaugusiųjų chorui. Jie turi dar
kintamą balsą, neturi patirties
ir žvalgumo. Jie laimi savo
jaunyste.

Šis šv. Antano gimnazijos
berniukų choras turi dar tą ypa-
tybę, kad dainavimas nėra tik
viena iš pamokų. Lietuviškų
dainų repertuaras, pasirodymas
lietuviškai visuomenei, tą jau-
nimą nuteikia lietuviška nuo-
taika ir įjungia į lietuviškąją
visuomenę.

Choro repertuaras buvo ga-
na platus. Pradėję nuo savo
gimnazijos himno "Kur Maino
giris gaudžia", muz. Z. Snars-
kio, padainavo: T. Brazio — Oi
toli, toli, F. Strolis — Tėviš-
kė, K.V. Banaičio — Jojau lau-
ku, jojau antru, J. Tallat-Kelpi-
šos-Milžinų kapai, St. Grauzi-
nio — Jau pravertos dvaro sto-
nios. Antroje dalyje T. Brazio
— Himnų šv. Pranciškui, M.
Mikulskio — O Dieve geriau-
sias, B. Jasenausko — Iš gily-
bių šaukdamas; tris partizanų

Filomena Gumbienė, 74 me-
tų, vasario 24 atvyko iš Lietu-
vos (Sirvintų miestelio) pas sa-
vo dukterį Stefaniją ir sūnų
Kazimiera.

Rengiamo stalo teniso tur-
nyra šeštadienį, kovo 16. Lie-
tuvių atletų klube. Kviečiame
dalyvauti visus šio sporto me-
gėjus bei megejas. Registraci-
ja ir grupėmis suskirstymas
10 val. ryte. Turnyro pradžia
11 val. Norint smulkesnės in-
formacijos — skambinkite S.
Remėzai tel. MI 7-6189.

Lietuvių Atletų Klubas

dainas — Nemune ledus iš-
plaus, Stoviu aš parimus, Pra-
žydo pirmos žibutės, J. Bertu-
lio — Tėvų nameliai brangūs,
J. Žilevičiaus — 1963 skautų
jubilėjinės stovyklos daina, E.
Gailevičiaus — Ramovėnų mar-
šas, K.V. Banaičio — Sugiedo-
jo raibi gaidžiai, Kl. Griauzdės
— Sutems tamsi naktuzėlė, St.
Simkaus — Šią naktelę miego
nemiegojau, J. Paplausko —
Mūsų kuopa kai iššina.

Pirmąją dalį baigiant, tas
pats choras skudučiais pagro-
jo: Rugučius, Pamylėjau va-
kar, Tyliai, tyliai Nemunėlis
teka.

Geriausiai nuskambėjo K.V.
Banaičio — Sugiedojo raibi gai-
džiai, religinės giesmės ir par-
tizanų dainos.

Kaip muzikinė pajėga išsi-
skiria Stasys Rastonis, taikliai
pianu palydėjęs koncertą ir so-
lo skambines J. Sibeliaus Ro-
mance in D flat, Op. 24, Nr. 9.

Tėv. Bernardinas Grauslys,
vienuolišku abitu apsirengęs ir
dirigavęs koncertui, parodė
daug pedagoginio sugebėjimo,
mokėdamas berniukus sudraus-
minti ir patraukti jų dėmesį.
Publika šiltai priėmė jų dainavimą,
o choras atsilygino pakartojimais.
Chorui reikia palinkėti, kad
augtų ir tobulėtų. Jau, viena
jaunystė jį žavi savo grožiu, iš
jos daug laukiama.

Tėv. BERNADINAS GRAUSLYS, O.F.M., diriguoja šv. Antano gimnazi-
jos berniukų chorui Darbininko koncerte. Nuotr. V. Maželio.

nazijos statybai įteikė 500 dol.
auką.

Pirmoje dalyje Tėv. Leonar-
das Andriekus, O.F.M., tarė žo-
delį apie gimnaziją ir skudučių
muziką.

Pertraukos metu buvo plati-
namos lietuviškos knygos ir
plokštelės. Vienas iš klausyto-
jų — Valteris Tarulis — gim-

Baigiant koncertą, Tėv. Pet-
ras Baniūnas, Darbininko ad-
ministratorius padėjo sve-
čiam už programą ir dirigentui
įteikė lietuviškų plokštelių.

Choras buvo atvykęs iš va-
karo. Po koncerto pavakarie-
niavęs, autobusu išvyko atgal
į Kennebunkportą.

Faustas su Bostono lietuvių šokėjais

Bostono Operos Grupė, ku-
rios vienas iš vadovų yra lie-
tuvis Pr. V. Sidlauskas, kasmet
pastato Bostone po kelias ope-
ras. Šios atskiro pastangos liu-
dija vis didesnius užsimojimus,
norą sudaryti pastovią Bostono
operą, kurios šiame Amerikos
kultūros lopšyje kaip tik ir
trūksta. Viena iš šios grupės pa-
stangų yra ir Ch. F. Gounod
Faustas š.m. vasario 15 ir 23,
deja, tik du jos spektakliai.

Fausto opera Bostono pasta-
tymuose dainuojama pranciūziš-
kai, būtent originalo kalba, kaip
dažnai girdime šiame krašte,
nors ir antraeilii dainininkų,
tačiau paliko labai gerą įspūdį,
ypač, kai patys dainininkai ne-
buvo tik vien dainininkai, bet
kartu ir neblogi vaidintojai.

Pažymėtinas buvo Mefistas
(Mephistophelės) — Norman
Treigle tikrai neeilinis daini-
ninkas ir geras kartu vaidinto-
jas, aiškiai ir įtikimai vadova-
vęs visam blogiui. I veiksmes jis

išsiskyrė ir nuo įprastinių dra-
bužių spalvų derinio: jo drabu-
žiuos ryškėjo geltoni aukso dry-
žai, kai kituose veiksmuose de-
rinosi juoda ir raudona. Mar-
garita — Beverly Sills prading-
davo dramatišų įtampų metu,
ji pritildydavo savo balsą, kad
vargu ar visoje Donnelly Mem-
orial salėje ją begalėjo gir-
dėti; nebuvo išpuodingas ne
pats Faustas — Thomas Hay-
ward.

Tačiau, aplanai, Faustas bu-
vo nemaža Bostono visuomenei
šventė, sutraukusi per 3000
žmonių, negailėjusių 15-10 dol.
bilietui. Pasirodo, kad senas eu-
ropiečių įsitikinimas, kad vi-
soks čia menas baigia mirti ir
juo nesirūpinama, vis tik rei-
kia smarkiai reviduoti: kiekvie-
nas šios grupės pastatymas su-
silaukia gausių lankytojų, kar-
tais negali gauti nė laisvos vie-
tos, jei nėra iš anksto visos se-
rijos pirkes.

—0—

Bostono lietuviams šis Faus-
tas dvigubai buvo įdomus. Pir-
mą kartą Bostono lietuvių šo-
kėjų grupė, vadovaujama O.
Ivaškienės, buvo pakviesta šo-
kėjais kaimiečių scenai (Valpur-
gijos nakties šiame pastatyme
nebuvo). Iš visų mūsų lietuviš-
kosios šokėjų grupės išsiskyrė
laisva ir gražia laikysena Gied-
rė Karosaitė, viena iš geresnių-
jų ir Bostono liuanistinės mo-
kyklos mokinių. Gražiai laikė-
si, t.y. šoki buvo apvaldžiusios,
Danutė Barinaitė, Audronė La-
pinskaitė ir Glorija Razvadaus-
kaitė (pastaroji seno vyčių vei-
kėjo Pr. Razvadausko dukte,
nors ir čia gimusi bei augusi la-
bai gerai tebekalbanti lietuviš-
kai). Neblogai šoko ir kitos
mergaitės Helga Greverytė, Dai-
va Mučinskaitė, Birutė Pauks-
tytė ir Judita Subatkevičiūtė.

Iš berniukų dalyvavo: Dan-
gerutis Aukštikalnis, Bronius
Banaitis, Gintaras Čepas, Geri-
mantas Griauzdė, Erwin Kod-
inskytas, Laimutis Tamošaitis,
Vytautas Tamošaitis ir Hel-
mut Walat, tačiau apie jų šoki
šiuo kartu geriau nutylėti.

Pasirodo, kad gerai mokant
šokti visokius 'rokenrolius', nei
Fausto, nei kitiems europietiš-
kiems dar negali tikti, nes jie
dažnai nejaucia valso takto.
Antra, kiekvienas jų judesys,
pvz. apimant šokiui mergaitę,
primena netašytų jaunuolių ju-
desį. Laisviau atrodė tik G.
Griauzdė, nors ir jis trukdė sa-
vo šokėjai. Reikia tikėtis, kad
šios grupės berniukai šokėjai
kitam kartui apvaldys savo 'ro-
kenroliškus' judesius ir prilys
mergaitėms.

K. Indrys

WILLIAM J. DRAKE —
DRAGŪNAS
ADVOKATAS
84 - 14 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N.Y.
Tel.: Hickory 1-5220

YUcon 8-8310
atidaryta iki vidurnakčio
Continental Delicatessen

George Kopping
importuoti ir vietiniai skanėstai
namie gamintos salotos
šviežia rūkyta žuvis

1655 Second Avenue
(kampus 86th Street)
New York 28, N. Y.

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. ElVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
ALBIN J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

ElVergreen 8-9770

Joseph Garszva

G R A B O R I U S
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS

Šalinskis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(priė Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiame garbingas laidotuves
Koplyčioje, nemokamai visose
miesto dalyse; veikla ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ,

INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNISKA KOPLYCIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

Funeral Home

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

Funeral Home

INC.
PETRAS KARALIUS
savininkas
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia ser-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
miausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikala šaukite Tel. TR 4-6434

Pulkus patarnavimas naujo

JOSEPH C. LUBIN

FUNERAL HOME

546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus

Rūpestingai patarnaujame vi-
suose reikaluose, atydziai iš-
pildome kiekvieną pageidavi-
mą. Jūs galite pilnai pasiti-
kėti mūsų patarnavimu iki
visų smulkmenų laidojimo
reikaluose.

Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268 - 5185

1963 m. kovo-March 17 d.

4 val. popiet,

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALEJE

259 North 5th Street, Brooklyn, N. Y.

ruošiamas plačiai žinomo

režisieriaus - aktoriaus

STASIO PILKOS rečitalis

PROGRAMOJE:

Savų ir svetimų autorių kūryba.

Muzikinę programos dalį atliks pianistė

ALDONA KEPALAITĖ

Ižanga \$2.00 suaugusiems
\$1.00 moksleiviams

REČITALIUI RENGTI KOMITETAS